

حقوق بیمه در ایران*

حقوق بیمه، مجموعه قواعد و ضوابطی است که امور و اعمال بیمه‌ای و روابط بین بیمه‌گران و بیمه‌گزاران را تنظیم می‌کند. متابع حقوق بیمه در ایران عبارتند از:

- ۱- قانون اساسی
- ۲- قانون مدنی
- ۳- قانون تجارت
- ۴- قانون بیمه مصوب ۱۳۱۶
- ۵- قانون بیمه اجرایی مسؤولیت مدنی دارندگان وسائل نقلیه موقری زمینی در مقابل اشخاص ثالث، مصوب دیماه ۱۳۴۷، و آین نامه‌های اجرایی آن.
- ۶- قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گردی- مصوب ۱۳۵۰.
- ۷- مصوبه شروای انقلاب اسلامی درباره ملی کردن مؤسسات بیمه- تیرماه ۱۳۵۸
- ۸- قانون اداره امور شرکتهای بیمه مصوب ۱۳۶۷.
- ۹- آین نامه‌ها، تصویب‌نامه‌ها، نظامنامه‌ها و شرایط عمومی بیمه‌نامه‌ها و عرف بیمه.

۱۰- روایه قضائی.

حقوق بیمه یکی از رشته‌های حقوق خصوصی است ویژه‌نشانی در حقوق، ندارد. درواقع این رشته جدید و نویزا با تصویب قانون بیمه مصوب اردیبهشت ماه ۱۳۱۶، که قواعد و ضوابط را برای تنظیم اعمال بیمه‌ای پیش‌بینی کرد، شکل گرفته و همگام باشد و تحول اقتصادی و اجتماعی بتوسعه در جامعه ما جا افتاده است.

حقوق بیمه گرچه در کلیت خود از اصول عمومی حقوق مدنی در زمینه عقد و فراردادها پیروی می‌کند، با اینهمه دارای ویژگیهای است که گاهی آن را به حقوق تجارت نزدیک می‌کند و در برخی موارد به آن اصطالت و استقلال می‌بخشد. آشکار

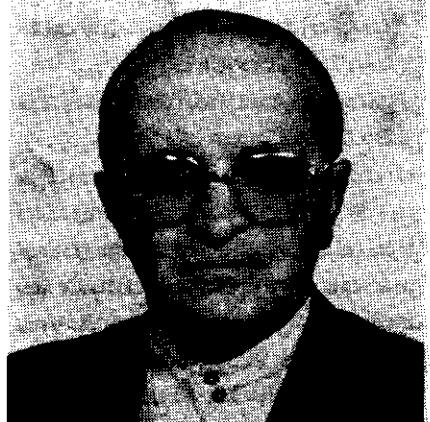
ویژگیهای عقد (قرارداد) بیمه

ماده اول قانون بیمه، مصوب ۱۳۱۶ بیمه را عقد خوانده است. در این ماده آمده است: «بیمه عقدی است که به موجب آن یک طرف تعهدی می‌نماید درازای پرداخت وجه یا وجهی از طرف دیگر در صورت وقوع یا بروز حادثه خسارت وارد بر او جریان نموده و یا وجه معینی پردازد. تعهد را بیمه گر، طرف تعهد را بیمه‌گزار، وجوی را که بیمه‌گزار به بیمه گر می‌پردازد، حق بیمه و آنچه را که بیمه

می‌شود، موضوع بیمه نامند».

عقد بیمه از میان گونه‌های بسیار عقد در حقوق ایران، دارای ویژگیهای است که در زیر برخی از

* این مقاله به شکلی مفصلتر از این با دربرداشتن مسائل حقوقی گسترش دارد انتشار نشیه قرار گرفت. من کوتی با درنظر گرفتن اطلاعات موردنیاز و ضروری، گزینه‌ای است پاسخگوی مسائل مربوط در حرفه حسابداری.



• دکتر محمود صالحی

به طور کلی در درازای مدت قرارداد بیمه ملزم به انجام تعهداتی متقابل خود هستند. بیمه گزار در آغاز سنت قرارداد ملزم به اعلام ویزگهای خطر و تغییرات حاصل در درازای مدت قرارداد است. او متنه است که حق بیمه را به طور نقد یا به اقساط در سرسیده‌های تعیین شده پردازد، از اموال مورد بیمه مراقبهای لازم را به عمل آورد. در صورت وقوع خطر وارد شدن خسارت موضوع را در زودترین وقت ممکن به شرکت بیمه اطلاع دهد، از گسترش خسارت جلوگیری کند و اقدام لازم را در مود نجات اموال یا نجات مصدوم به عمل آورد. در مقابل این اقدامها و تعهدات، بیمه گزینی در درازای مدت بیمه متنه به جریان خسارت یا پرداخت سرمایه بیمه است. فایده عملی بحث تدریجی بودن آثار قرارداد بیمه آن است که اگر طرفهای قرارداد در طول مدت

ورق برزید



است که چون معامله‌ها و اعمال بیمه‌ای به مرجب ماده ۲ قانون تجارت^۱، جنبه بازرگانی دارد، ناچار پیرو «اصل سرعت» است و «اصل اعتبار» (اصول پایه حقوق تجارت) است و به همین جهت در معامله‌های بیمه‌ای تشریفات نیت در دفاتر اسناد رسمی حذف شده است. احالت حقوق بیمه را می‌توان در موارد زیر جستجو کرد:

— اعلام ویزگهای خطر و اعلام تغییراتی حاصل در آن در درازای مدت بیمه (شندیده خطر)، منکر مودن قرارداد بیمه بر حسن نیت وضمانت اجرای این تعهد پایه، آثار عدم پرداخت حق بیمه با تأخیر دربرداخت حق بیمه در سرسیده معمین، پیامد آثار عدم اعلام خسارت با تأخیر در اعلام خسارت (یا وقوع خطر)، انتقال بیمه‌نامه و ادامه تأمین بیمه گز، قاعده جانشینی و... خصلت دیگر قواعد و ضوابط بیمه‌ای، الزام آوری آنهاست. این خصلت به منظور حفظ و حمایت حقوق بیمه گزاران و بیمه شدگان و اشخاص دینفع ایجاد شده است. چنانکه ماده نخست قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گزی، مصوب ۱۳۵۰ مقرر می‌دارد «به منظور تنظیم و تعمیم و هدایت امر بیمه در ایران و حمایت بیمه گزاران و بیمه شدگان و صاحبان حقوق آنها، همچنین به منظور اعمال نظارت دولت بر این فعالیت، مؤسسه‌ای به نام بیمه مرکزی ایران طبق مقررات این قانون به صورت شرکت سهامی تأسیس می‌گردد»، قانون پادشاهی پس از ذکر وظایف و اختیارات بیمه مرکزی و ارکان آن، دربخش دوم خود ضوابط و مقررات بیمه گزی را تعیین می‌کند صدور بروانه اشعار به فعالیتهای بیمه‌ای، ابطال بروانه بیمه، موارد اختلال و ورشکستگی، انتقال عملیات و ادغام شرکت‌های بیمه، بیروضوابطی است که در این قانون پیشینی شده است.

پس از تعریف حقوق بیمه ویان خصلتها آن، اکنون به بروزی قرارداد بیمه و ضوابط انعقاد واجرا و اقطاع آن می‌پردازم. ●

معین ندارد. اهمیت این ویزگی در عقد بیمه از آن روز است که هدف بیمه گذار دستیابی به اطمینان و اینمی است و به این دلیل باید از استحقاق بسته‌ای برخوردار باشد. چه اگر بیمه گزینی‌باشد پرایه منافع خود، به آسانی و به صورت یکطرفه، چنانکه در عقد وکالت امکان‌پذیر است، قرارداد بیمه را فسخ کند، نهاد بیمه اعتبار خود را از دست خواهد داد و بیمه گزاران اعتماد خود را به بیمه از دست خواهد داد. چنانکه اگر بیمه گزار نیز بتواند به صورت یکطرفه قرارداد فیما بین را لغو کند، آن بخش از سودآوری فعالیتهای بیمه گزی که از راه سرمایه گذاری ذخیره‌های شرکت‌های بیمه عاید بیمه گران می‌شود، دستخوش اختلال خواهد شد.

۳— بیمه عقدی لازم است؟ یعنی آنکه بیمه گز و بیمه گزار از آغاز تا اقطاع قرارداد بیمه و

مهترین آنها را که تأثیر در خور توجهی در معاملات بیمه‌ای دارد. بروم شماریم.

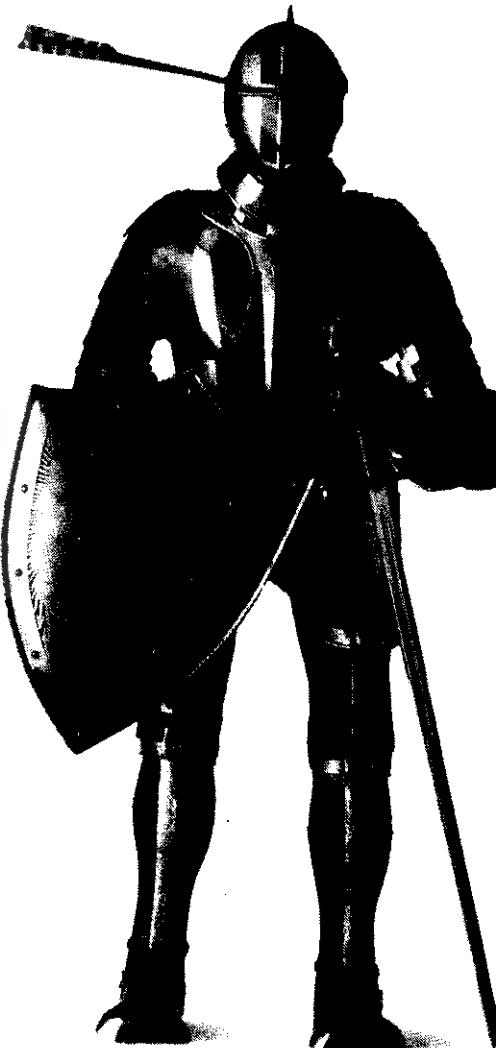
۱. بیمه عقدی نامعین است؛ عقد بیمه بر عکس عقدهای مانند بیع، اجاره، رهن و... که احکام خاصی مربوط به خود دارند و با درنظر گرفتن احکام مربوط اعتبار پدایی کنند، از اختیار و توافق طرفین پیروی می‌کنند و از این رو عقد بیمه باشتر به عنوان قرارداد باد می‌شود و قراردادهای بیمه را از این نظر همانند قرارداد اشتراک تلفن و قراردادهای حمل و نقل و... می‌دانند.

۲. بیمه عقدی لازم است؛ یعنی آنکه هیچیک از طرفین عقد حق فسخ آن را جز در موارد

۱— ماده ۲ لایحه قانونی اصلاح قضائی از قانون تجارت مقرر می‌دارد: شرکت سهامی شرکت بازرگانی مخصوص می‌شود و لو اینکه موضوع عملیات آن امور بازرگانی نباشد.

آن، به تعهد خود عمل نکنند یا قرارداد بیمه را برابر شرایط بیمه نامه فسخ کنند، قرارداد بیمه از آندا و آغاز آن به هم نمی خورد، بلکه از زمان عدم انجام تعهد یا از تاریخ فسخ قرارداد بدون تأثیر می شود و نسبت به مدت سپری شده به اعتبار وقت خود باقی می ماند. بنابراین بیمه گر حق دارد حق بیمه مربوط به مدت سپری شده را به عنوان بهای تعهد خود در آن مدت برای خود نگذارد.

۴- بیمه قراردادی بر پایه حسن نیت
است: بدون شک همه قراردادها باید از روی نیت درست منعقد شود و به مرحله اجرا درآید ولی موضوع حسن نیت و صداقت در قرارداد بیمه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. به همین جهت بیمه گران صداقت و درستی نیت بیمه گزاران را اساس و پایه



کار خود قرار می داشته. در عمل، بیمه گران بر پایه اظهار و اطلاع بیمه گزاران که در پیشنهادهای بیمه یا پرسشنامه های بیمه بازتاب می باشد از چگونگی و میزان و حدود خطر موضوع بیمه آگاه می شوند و تعهدهای خود را براورده و حق بیمه مربوط را محاسبه و تعیین می کنند. اظهار خلاف واقع یا بیان مطالبی از روی سوئیت یا پنهان کردن واقعیت خطرها، حسن نیت را متزلزل و مخدوش و قرارداد بیمه را بی اعتبار می سازد. به همین جهت قانون بیمه فدان حسن نیت یا وجود سوئیت و تقلب را موجب بطلان قرارداد بیمه می داند.

بیمه قرارداد جبران غرامت است: بیمه گر بر پایه قرارداد بیمه معهود می شود که خسارت وارد بر بیمه گزار را جبران کند. این تعهد بر پایه «اصل غرامت» است به همین جهت بیمه گزار تنها تا میزان زیان واقعی حق دریافت خسارت دارد و نه بیش از آن. و اگر مالی را به کمتر از بهای واقعی آن بیمه کند، به نسبت مبلغ بیمه شده، خسارت او کاهش خواهد داشت. (کاربرد قاعده نسبی خسارت). همچنین بیمه گزار نمی تواند از چند محل بابت یک خسارت تقاضای جبران و ترمیم داشته باشد. بدین معنی که اگر بیمه گزاری خسارت خود را از مقصص حادثه یا عامل زیان، دریافت کند دیگر حق مراجعة به شرکت بیمه را خواهد داشت زیرا به حق خود رسیده است. به همین دلیل نیز در صورتی که بیمه گزار خسارت خود را از بیمه گردیرافت کند در حقیقت او را برای دریافت خسارت پرداختی از مقصري یا مسئول حادثه جانشین خود ساخته است (قاعده جانشینی). به طور کلی بیمه نباید وسیله سؤاستفاده یا استفاده غیرعادلانه (تروتمند شدن بدون دلیل قانونی) قرار گیرد ولی باید توجه داشت که غرامتی بدون قراردادهای بیمه مربوط به بیمه های اشیاء و بیمه های مسئولیت مدنی است که پیرو «اصل غرامت» است. حال آنکه بیمه های اشخاص، بویژه بیمه های عمر که در آنها قرارداد بیمه با سرمایه مقطوع و معین بسته می شود از اصل غرامت پیروی نمی کنند.

شرایط درستی و اعتبار قرارداد بیمه

درستی و اعتبار قراردادهای بیمه نیز از نظر قانون تابع شرایط صحبت معامله در قانون مدنی است که در برگیرنده چهار شرط قصد و رضای طرفین، اهلیت آنها، موضوع معین مورد معامله و مشروعیت جهت

معامله است و رعایت آنها در قراردادهای بیمه، جز در مورد اهلیت طرفین معامله و بیزگی خاصی نسبت به سایر قراردادها ندارد. ماده ۳۱ قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری مصوب ۱۳۵۰ مقرر داشته است که: «عملیات بیمه در ایران به وسیله شرکتهای سهامی عام ایرانی که کلیه سهام آنها با نام بوده و با رعایت این قانون وطبق قانون تجارت به ثبت رسیده باشد انجام خواهد گرفت.». از این رو کسب اهلیت برای بیمه گران مشروط به انتباط شرایط بیمه گر با مقررات یاد شده و ضوابطی است که در همان قانون در مضمون تعداد سهام، میزان سرمایه برای تشکیل شرکت بیمه و کسب پروانه تأسیس از بیمه مرکزی برای فعالیتهای بیمه ای پیشینی شده است.

قرارداد بیمه؛ سند بیمه یا بیمه نامه

سند بیمه صورت مکتوب قرارداد بیمه است که بیمه نامه نیز نامیده می شود و شرایط قرارداد بیمه در آن نوشته می شود. به موجب قانون بیمه نیز قرارداد بیمه همچنانکه از اطلاق نام سند بر آن برمی آید. باید به صورت کتبی منعقد شود و در آن دوسته شرایط شامل شرایط عمومی و اختصاصی پیشینی می شود که در زیر به طور مختصر هر یک از آنها را بر می رسیم:

شرایط عمومی که به موجب ماده ۳ قانون بیمه در برگیرنده موارد زیر است: تاریخ انعقاد قرارداد، اسم بیمه گر و بیمه گزار، موضوع بیمه، حادثه یا خطری که عقد بیمه برای مقابله با آن بسته شده است، ابتداء و انتهای بیمه، حق بیمه و میزان تعهد بیمه گر در صورت وقوع حادثه. شرایط عمومی بیمه نامه ها نیز به موجب ماده ۱۷ قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری به وسیله شورای عالی بیمه که بالاترین رکن بیمه در ایران است تعیین می شود؛ این شورا افزون بر شرایط عمومی، پیشینی مسائل زیر را نیز در شرایط عمومی بیمه نامه ها در نظر گرفته است:

- اساس قرارداد بیمه
- تعریف واژه های قرارداد
- خطرهای مشمول بیمه و موارد خارج از مشمول بیمه
- تعهد های طرفهای قرارداد

جبران غرامت می‌گوید.»
 «مسئولیت بیمه گر عبارت از تفاوت قیمت مال بینه شده بلایاصله قبل از وقوع خطر) با قیمت باقیمانده آن بلایاصله بعد از حادثه (خطر) است. خسارت حاصله به پول نقد پرداخت خواهد شد مگر اینکه حق تعمیر را تعییش برای بیمه گر درست بیمه پیشیتی شده باشد. درین صورت بیمه گر ملزم است موضوع بیمه را در مدتی که عرفاً کمتر از آن نمی‌شود، تعمیر کرده یا عوض را تهیه و تحويل نماید. در هر صورت حداکثر مسئولیت بیمه گزار از مبلغ بیمه شده تجاوز نخواهد کرد.
 حدود تعهدات بیمه گر در بیمه‌های اموال و ورق بزند



وقوع خطر موضوع بیمه، تعهدات و وظایفی به شرح زیر بر عهده بیمه گر و بیمه گزار می‌گذارد:

۱. تعهدات بیمه گزار: درصورت وقوع خطر بیمه گزار موظف است که به محض اطلاع و حداکثر طرف پنج روز از تاریخ اطلاع خود از وقوع خطر، مراتب را به اطلاع بیمه گر برساند و مدارک و اطلاعات مربوط به حادثه و خسارت را دراختیار بیمه گر قرار دهد و به ترتیبی عمل کند که به بیمه گر قادر باشد در مورد چگونگی و علت وقوع خطر تحقیق کند و میزان خسارت را برآورد نماید. علاوه بر تعهد فوق، بیمه گزار باید در موقع بروز خسارت اقدام لازم را برای جلوگیری از توسعه و سرایت خسارت به عمل آورد. چنانچه بیمه گزار به تعهداتها و وظایف پیشگفت عمل نکند، بیمه گر نیز تعهدی نسبت به جبران خسارت نخواهد داشت مگر آنکه بیمه گزار ثابت کند که به علت حوادث و عواملی خارج از اراده و اختیار او (فروس مأمور) اطلاع دادن به بیمه گر در مدت مقرر و جلوگیری از توسعه و سرایت خسارت برای او مقدور نبوده است.

۲. تعهد بیمه گر، تعهد بیمه گر در صورت تحقق خطر موضوع بیمه جبران غرامت در بیمه‌های اموال و مسئولیتها پرداخت سرمایه در مورد بیمه‌های اشخاص (بیمه عمر و حوادث اشخاصی در صورت فوت و نقص عضویت شده) است.

غرامت یاسوسایی بیمه به صورت پول رایج مندرج در بیمه‌نامه پرداخت می‌شود. با وجود این چنانچه بیمه گر متهمد به دادن مثل یا تحويل و جانشین کردن شیشی زیاندیه باشد (چنانکه در بیمه شیشه متداول است) باید به این تعهد عیناً عمل کند و چنانچه مثل شیشی زیاندیه پیدا نشود باید قیمت آن را پردازد. ماده ۱۹ قانون بیمه در مورد تعهد و مسئولیت بیمه گر درباره

- موارد فسخ و بطلان
- برآورده و کارشناسی و تصفیه خسارتها
- مدت قرارداد بیمه
- انتقال مورد بیمه یا انتقال تأمین بیمه گر
- جانشینی
- حدود و قلمرو جغرافیایی قرارداد بیمه
- راههای حل اختلاف و صلاحیت دادگاهها
- مرور زمان
- شرایط اختصاص؛ که به منظور ایجاد هماهنگی و سازگارسازی توافقهای میان بیمه گر و بیمه گزار با شرایط عمومی بیمه‌نامه و قید و درج ویژگیهای اشخاص و اموال موضوع بیمه و سایر موارد ضروری بر پایه توافق بین بیمه گر و بیمه گزار تعیین می‌شود.

اجرای قرارداد بیمه

بیمه گزار و همچنین بیمه گر از زمان انعقاد قرارداد (با تاریخ شروع آن) تا تاریخ پایان قرارداد تعهدهایی را می‌پذیرند که در زیر هر یک رسمی نیست:

۱. اعلام ویژگیهای خطر: نخستین تعهد بیمه گزار آن است که ویژگیهای خطر موضوع بیمه را به طور کامل و از روی صداقت و درستی به آگاهی بیمه گر برساند تا ابتواند خطر را ارزیابی کند و نزد و شرایط بیمه آن را تعیین نماید.

۲. اعلام تغییر حاصل در خطر: منظور از تغییر حاصل در خطر موضوع بیمه، تشدید یا افزایش خطر مذکور است.

۳. پرداخت حق بیمه؛ مسئله درخور توجه در زمینه پرداخت حق بیمه این است که چنانکه از ماده (۱) قانون بیمه استیاط می‌شود، تعهد بیمه گر به جبران خسارت وارد به موضوع بیمه منوط و موقوف به پرداخت حق بیمه و با پرداخت اولین قسط حق بیمه است. بنابراین صرف انعقاد قرارداد بیمه برای شروع آثار بیمه‌ای کافی نیست، مگر آنکه بیمه گر به موجب قرارداد فیما بین با دریافت حق بیمه در زمانی دیرتر از تاریخ صدور بیمه‌نامه توافق کرده باشد.

۴. تعهدات بیمه گر و بیمه گزار در صورت وقوع خطر:

$$\frac{2,000,000 \times 3,000,000}{3,000,000} = 2,000,000$$

اما اگر دریک حادثه، خسارت جزئی باشد، برای مثال مبلغ ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال به اتومبیل مورد بیمه خسارت وارد شده باشد دراین صورت با اعمال قاعده نسبی میزان خسارت قابل جبران به شرح زیر است:

$$\frac{1,500,000 \times 2,000,000}{3,000,000} = 1,000,000$$

انقطاع قرارداد بیمه:

موارد انقطاع عقود از جمله عقد بیمه، فسخ و بطلان و انقضای مدت قرارداد (و انجام هر مورد تهده) است که هر یک در زیر توضیح داده می شود:

موارد فسخ عقد را بیمه:

قرارداد بیمه در موارد زیر می توان فسخ کرد:

- در صورتی که بیمه گزار بدون عمل و مسویت از اظهار مطالبی خودداری کند یا مطالبی خلاف واقع اظهار دارد. در این صورت هرگاه مطلب اظهار نشده یا اظهار خلاف قبل از وقوع خطر معلوم شود بیمه گر حق دارد که یا اضافه حق بیمه، را در صورت رضایت، از بیمه گزار دریافت کند و قرارداد بیمه را بقاء کند و یا آنکه قرارداد بیمه را فسخ نماید. در صورت فسخ بیمه نامه، بیمه گر باید مراتب را به وسیله اظهار نامه یا نامه سفارشی دوچندنه به بیمه گزار اطلاع دهد. اثر فسخ در روز پس از ابلاغ مراتب به بیمه گزار شروع می شود. بیمه گر باید اضافه حق بیمه دریافتی تا تاریخ فسخ را به بیمه گزار مسترد دارد اما چنانچه مطالب اظهار نشده یا اظهار خلاف (بدون مسویت) بعد از وقوع خطر معلوم شود، میزان خسارت به نسبت وجه حق بیمه پرداختی و وجهی که بایستی در صورت اظهار خطر به طور کامل واقع پرداخت شود، تقلیل خواهد یافت. (ماده ۱۱ قانون بیمه)

هرگاه درنتیجه عمل یا بدون عمل بیمه گزار خطر موضوع بیمه تشید شود بیمه گر حق فسخ قرارداد بیمه را دارد (ماده ۱۶ قانون بیمه) و چنانچه خطر موضوع بیمه تقلیل و تخفیف یابد و بیمه گر

برحسب اینکه مبلغ بیمه شده کمتر باشد یا معادل قیمت مال بیمه شده باشد سه فرض پیش می آید:

۱- مبلغ بیمه شده با قیمت واقعی مال مورد بیمه تطبیق می کند؛ در این صورت بیمه گر ملزم به جبران غرامت تا حد اکثر تعهد خواش است.

۲- مبلغ بیمه شده از قیمت واقعی مال مورد بیمه بیشتر است، که آنرا اضافه بیمه می گویند. دراین حال حد اکثر تعهد بیمه گر تا حد قیمت واقعی مال مورد بیمه است.

بایهی است چنانکه اضافه بیمه تقلب صورت گرفته باشد عقد بیمه باطل و حق بیمه دریافتی قابل استرداد نخواهد بود (ماده ۱۱ قانون بیمه).

۳- مبلغ بیمه شده کمتر از قیمت واقعی مال مورد بیمه است. این مورد را کم بیمگی می گویند. درحال اخیر قاعده نسبی سرمایه یا قاعده تناسب بین خسارت و مبلغ بیمه شده اعمال می کند.

اجرای قاعده تناسب بین خسارت و مبلغ بیمه شده، به نظر ایجاد تعادل بین تعهدات بیمه گرو بیمه گزار و حمایت مؤسسات بیمه در مقابل مقاصد سودجویانه و غیر مشروع بعضی بیمه گزاران است. در افع اگر بیمه گزاری مال خود را به قیمت واقعی بیمه کرده باشد مطابق اصل جبران غرامت تمامی خسارت و مبلغ بیمه شده از قیمت واقعی بیمه کرده باشد داشت، و بر عکس چنانچه مال خود را به کمتر از قیمت واقعی بیمه کند معنی این اقدام آن است که تمام مال بیمه نشده است ولذا بیمه گزار استحقاق دریافت تمامی خسارت خود را نخواهد داشت.

برای روشن شدن قاعده نسبی سرمایه مثالی می آوریم: بیمه گزاری اتومبیل خود را به مبلغ ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال بیمه کرده ولی قیمت واقعی آن در موقع بیمه کردن ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال است. حال اگر خسارت کلی باشد، یعنی تمامی اتومبیل یا ۷۰٪ آن در اثر خطر موضوع بیمه از بین رفته باشد، بیمه گر حد اکثر تا مبلغ ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال خسارت پرداخت خواهد کرد برای مانده خسارت، خود بیمه گزار مسئول خواهد بود.

مسئلتها و بیمه های اشخاص متفاوت است. در بیمه های عمر و حوادث اشخاص (فوت و نقص عضو در اثر حادثه) بیمه گر ملزم به پرداخت تمام سرمایه بیمه مندرج در بیمه نامه است. در افع سرمایه بیمه شده جنبه ثابت و قطعی دارد و تابع اصل غرامت نیست. در بیمه های عمر و حوادث اشخاص (فوت و نقص عضو در اثر حادثه) به جای اصل غرامت، اصل تجمع غرامت و سرمایه حاکم است؛ بدین معنی که یک شخص می تواند خود را نزد چند شرکت بیمه در مقابل خطرفوت و نقص عضو و از کارافتادگی دائم بیمه کند و چندین بیمه نامه عمر و حوادث شخصی تحصیل کند. علت این اجازه، آن است که ارزش انسان قابل تقویم به پول نیست در حالی که اشیاء و اموال بهای محدود و معنی دارند و قابل تعویض به پولند.

بنابراین شخصی که چندین بیمه عمر و حوادث شخصی داشته باشد و در اثر حادثه وسیله نقلیه متوری فوت کند و شخص ثالث واقع شود، وارثان او می توانند از تمام این منابع بیمه غرامت مطالبه کنند. همچنین در صورتی که شخص بیمه گزار در اثر حوادث، دچار نقص عضو و از کارافتادگی دائم شود و دریک تصادف رانندگی شخص ثالث واقع گردد، در صورتی که خسارت واقعی او به طور کامل جبران نشود می تواند از هر دو منبع (بیمه حوادث اشخاص و بیمه شخص ثالث اتومبیل) سرمایه و غرامت دریافت کند. بر عکس در بیمه های اشیاء و مسئلتها اصل جبران غرامت جاری و حاکم است؛ بدین معنی که در صورت تحقق خطر، بیمه گزار فقط تا میزانی که به او خسارت وارد شده استحقاق دریافت خسارت دارد نه بیشتر از آن، و بیمه گر نیز تعهد جبران خسارت است و الزام دارد که حد اکثر تا میزان مبلغ تعهد مندرج در بیمه نامه غرامت پردازد. در افع عدالت و نظم عمومی جامعه ایجاب می کند که بیمه وسیله سواداستفاده و منبع افزایش درآمد غیرعادلانه نگردد. به علاوه خود بیمه گزار نیز با اظهار قیمت مال بیمه شده قصد و اراده خود را به دریافت غرامت تا میزان مذکور اعلام کرده است.

بنابراین بیمه مال بیمه شده یا مبلغ بیمه شده حد اکثر تعهد و مسئلیت بیمه گر را در جبران خسارت معین و مشخص می کند.

حاضر به تقلیل نزخ مربوط نشد بیمه گزار نیز حق فسخ خواهد داشت.

۳— در صورت فوت بیمه گزار یا انتقال مورد بیمه به دیگری، به هر یک از عنایوین حقوقی، چنانچه ورثه یا انتقال گیرنده کلیه تعهداتی را که به موجب قرارداد به عهده بیمه گزار بوده است، در مقابل بیمه گرانجام دهنده، عقد بیمه بهفع آنها ابقاء می شود. با وجود این هر یک از بیمه گریا ورثه یا انتقال گیرنده، حق فسخ قرارداد بیمه را خواهد داشت. بیمه گر حق دارد ظرف سهماه از تاریخی که انتقال گیرنده قطعی مورد بیمه تقاضای تبدیل و انتقال بیمه نامه را به نام خود می کند، قرارداد بیمه را فسخ کند. در صورت انتقال مورد بیمه به دیگری انتقال دهنده مستول پرداخت کلیه اقساط عقب افتاده حق بیمه به بیمه گر شناخته می شود. ولی از تاریخی که انتقال ضمن نامه سفارشی یا اظهارنامه به بیمه گر اطلاع داده شود، دیگر بیمه گزار مسئولیتی نسبت به پرداخت اقساط حق بیمه نخواهد داشت. در این صورت چنانچه بیمه نامه بهفع انتقال گیرنده ابقاء شده باشد، انتقال گیرنده یا انتقال گیرنده گان مستول پرداخت اقساط حق بیمه خواهد بود (ماده ۱۷ قانون بیمه).

۴— در صورت توقف یا ورشکستگی بیمه گر، بیمه گزار حق فسخ قرارداد را خواهد داشت و در صورت اسعار یا ورشکستگی بیمه گزار بیمه گزار این حق را دارد.

۵— در صورت ضبط و توقیف مورد بیمه طرفین حق فسخ عقد بیمه را دارند.

۶— بیمه گر، بعد از هر خسارتی که ملزم به جبران آن باشد، می تواند بیمه را فسخ نماید. در این صورت بیمه گزار نیز می تواند کلیه بیمه نامه های را که نزد بیمه گر دارد فسخ کند. همچنین بیمه گزار می تواند بعد از هر خسارت تقاضای فسخ بیمه نامه خود را بنماید.

۷— در صورتی که مورد بیمه در اثر خطری که بیمه نشده است از بین برود، قرارداد بیمه خودبخود فسخ می شود زیرا قرارداد بیمه فاقد موضوع و مورد بیمه می گردد.

در صورت فسخ از طرف بیمه گر، حق بیمه مدتی که از قرارداد باقی مانده است، به طور روزشمار محاسبه و به بیمه گزار باز پس داده می شود و در صورت فسخ از طرف بیمه گزار بیمه گر حق دارد حق بیمه مدتی را که خطرپیشنهادی موردنامین قرار گرفته، به طور کوتاه‌مدت طبق جدول مندرج در

دیگر معروفی می کند. در صورتی که داوران در مورد حل اختلاف توافق داشته باشند، طرفهای دعوا نظر آنان را قبول می کند و اختلاف حل می شود. در غیراین صورت داوران دوگانه، خود داور سومی را به عنوان سردادر تعیین می کنند. نظر داوران با اکثریت آراء قاطع دعواست. در صورت عدم توافق بیمه گر و بیمه گزار در ارجاع اختلاف به داوری، دعوا در مراجع قضائی صلاحیتدار مطرح خواهد شد.

بهتر است که در مورد اموال غیرمنقول اختلافات ناشی از قرارداد به دادگاه صلاحیتدار محل مال غیرمنقول احاطه شود و در مورد اموال منقول، بوسیله وسائل نقلیه موتوری زمینی، دعوا در دادگاه صلاحیتدار واقع در محل صدور بیمه نامه یا محل وقوع حادثه اقامه گردد.

بیمه در صفحه ۱۲۰

موارد بطلان عقد بیمه

در موارد زیر عقد بیمه باطل می شود

۱— در صورتی که بیمه گزار با قصد تقلب و تدبیس مالی را اضافه بر قیمت عادله واقعی بیمه کند (ماده ۱۱ قانون بیمه)

۲— در صورت اظهارات کذب و خلاف واقع یا خودداری از اظهارات حقیقت از روی عمد و مؤنث، حتی اگر این اقدام و اظهاراتها تأثیری در وقوع خطر موضوع بیمه نداشته باشد.

در این صورت نه تنها وجهه حق بیمه دریافتی قابل استداد نیست، بلکه بیمه گر حق دارد اقساط حق بیمه را تاریخی که عقب افتاده است از بیمه گزار مطالبه کند (ماده ۱۲ قانون بیمه).

۳— هرگاه معلم شود خطری که قرارداد بیمه برای تأمین عوایق آن منعقد شده، پیش از انعقاد قرارداد بیمه واقع شده است، قرارداد بیمه باطل خواهد بود. در این مورد چنانچه بیمه گر وجوهی بابت حق بیمه از بیمه گزار گرفته باشد پس از کسر ۱/۱۰ آن بابت مخارج صدور بیمه نامه، بقیه بیمه گزار مسترد می شود. (ماده ۱۸ قانون بیمه)

صلاحیت دادگاهها — مرور زمان

۱— صلاحیت دادگاهها: وقتی بین بیمه گرو بیمه گزار اختلافی درمورد قرارداد بیمه پیش آید، این پرسشها مطرح می شود که:

— اختلاف به چه طبق و در چه مرجع قضائی باید حل و فصل شود؟

— آیا دعوا در دادگاه محل اقامت بیمه گر باید مطرح شود یا در محل اقامت بیمه گزار، یا در محل وقوع خطر؟ قانون بیمه ایران در این مورد مسکوت است. مؤسسات بیمه در شرایط عمومی بیمه نامه ها دادگاه محل اقامت خوانده (مدعی الیه) را صالح برای رسیدگی به اختلافات خود قید می کند (ماده ۳۰ بیمه نامه اتومبیل).

ولی در عمل طرفهای اختلاف برای جلوگیری از طرح دعوا در دادگستری که مستلزم صرف هزینه و اتفاق وقت است، موضوع اختلاف را به حکمیت یا داوری ارجاع می کنند. بدین معنی که هر یک از طرفهای اختلاف داور خود را انتخاب و به طرف





احکام مربوط به ماجراهی بانک بین المللی اعتبارات و تجارت (BCCI)



را که دارای تحصیلات حسابداری، اقتصاد و یا مالی بوده و یا در ۱۲ ماه گذشته دوره مالی گذرانده بودند، از شمول بررسی مستثنی کرده است. مابقی، به طرزی باورنکردنی در مورد موضوعهای اساسی و اصطلاحات مالی، بی اطلاعی نشان می دادند.

۳۵ درصد از مدیران تصور می کردند که حساب سود و زیان، تماشانگر ارزش واقعی سازمان دریک برهه از زمان است، و ۵۷ درصد نمی دانستند که کمبود نقیضیگی می تواند علت ورشکستگی یک شرکت باشد. کمتر از نیمی از مدیران یاد شده نصور می کردند که جریان نقیضیگی، می تواند در شرکتی که رشد فروش آن در سال ۵۰ درصد است، مسئله ایجاد کند.

در میان کسانی که مورد پرسش فرار گرفتند، ۴۰ درصد فکر می کردند که استهلاک مصرف منابع نقیضیگی یک شرکت می شود. درصد بالایی، نمی توانستند اجزای سرمایه در گردش را نام ببرند. در همین مورد، و به عنوان اجزای سرمایه در گردش ۴۸ درصد ذخیره، ۲۸ درصد فروش، ۲۸ درصد سهام و ۲۷ درصد هر یه های سربار را نام ببرند. و فقط ۲۸ درصد باسخ صحیح دادند.

در حدود ۱۷ درصد تصور می کردند که فعالیت زیاد برای شرکتی که سود آن در حال کاهش است، چیز خوبی است، ۱۶ درصد از اثرات آن آگاه نبودند.

۷۷ درصد مفهوم دوره بازگشت سرمایه را نمی دانستند.

یکی از شرکای KPMG **KPMG** به نام ادورد کوک اظهار داشت که واقعاً از تابیغ این بررسیها «حریزته» شده است. او گفت «تمام افراد شرکت کننده در این بررسی، نیاز به اطلاعات بیشتری در امور مالی داشتند. در بعضی موارد، افراد جوانتر، از ریسان خود که مستندر بودند، اطلاع بیشتری داشتند، بخصوص در مورد حسابهای سود و زیان.

Accountancy, April 1992, p.14.

حسابداران و تحولهای اقتصاد جهانی

با توجه به وضع مبهم حاکم بر اقتصاد جهانی در

شرکت «توش راس» (Touche Ross) که مأمور انحلال بانک **BCCI** است، اخیراً تعدادی حکم برعلیه حسابرسان بانک فوق، یعنی شرکت «ارنست اند بانگ» و «پرایس واترهاوس» از دادگاه عالی، گرفته است. اولین احکام در تاریخ ۶ مارس، در لندن و لوکزامبورگ، برعلیه ارنست اند بانگ و هشت تن از شرکای آن صادر شد. درست چهار روز قبل از آن، قانونی وضع شد که مانع اجرای احکام یاد شده می شد.

یک هفته بعد، حکم دیگری در لندن برعلیه ارنست اند بانگ و پرایس واترهاوس، صادر شد. دوازدهن حکم از ۳۶ نفرنام برده می شود. در احکام یاد شده، به علت سهل انگاری و اهمال و رعایت نکردن فرآدادها و انجام ندادن وظایف، مربوط، در حسابهای سالهای ۱۹۸۵ و ۱۹۸۶ بانک **BCCI** و دو شعبه خارجی آن ادعای خسارت شده است.

کمیته همچنین، پیشنهاد کرد که درآینده قانون مربوط به رعایت مقررات بانکداری مورخ ۱۹۸۷ شبدتر اجرا شود، تا در اذعان حسابرسان، مشتریان و بازارسان، تردیدی در مورد وظیفه گزارشگری حسابرسان باقی نماند.

کمیته همچنین، پیشنهاد داد که حسابدار گزارشگر بانکی که در خارج از بریتانیا کار می کند، گزارش کنترل‌های داخلی را به جای هر چهار، پنج سالی یک بار، به طور سالانه تهیه کند.

Accountancy, April 1992, p.14.

مدیران بریتانیایی در آزمایش رد شدند

طبق بررسی شرکت مشاوره مدیریت **KPMG**، مدیران رده بالا در بریتانیا، به نحو شگفت انگیزی از مسائل مالی نا آگاهند. این بررسی که در مورد ۱۲۰ مدیر رده بالا از ۱۰۰۰ شرکت بزرگ انجام گرفته، البته افرادی افهار نارضایتی کرده بود: «ما به این نتیجه رسیدیم

سالهای گذشته و بیامدهای اتحاد اروپا در سال ۱۹۹۲، حسابداران و سایر کارگزاران مالی شرکتها با مسائل جدیدی رو به رو شده‌اند. بویژه آنکه بیشتر شرکتها، از بزرگ تا کوچک، برای ندام حضور خود در بازار جهانی به روش کار خود را تغییر می‌دهند، سهامداران جدیدی را وارد مؤسسه خود می‌کنند و حتی گاه مقررات داخلی شرکت را نیز به منظور دستیابی به هماهنگی کافی با دگرگونیهای جهانی کنونی تغییر می‌دهند. بدین آمدن این شرایط مشمولان مالی سازمانها را پرسشی مهم رو به رو کرده است و آن اینکه جگونه می‌توان با این تغییر و تحولها رو به رشد و جگونه می‌توان موقوفیت مالی شرکتها را درآینده تضمین کرد.

فدراسیون بین المللی حسابداران (IFAC) بیشینی کرده است که چهاردهمین کنگره جهانی حسابداران را که از ۱۱ تا ۱۴ آکتبر ۱۹۹۶ (۱۳۷۳) در واشنگتن دی.سی. برگزار خواهد شد به بررسی مسائل و دشواریهای بیشگفتنه اختصاص دهد.

بادآوری می‌شود که از آخرین کنگره جهانی سال ۱۹۸۷ که در توکیو تشکیل شد تاکنون، چنان تحولهای چشمگیری در قلمرو حسابداری روی داده که بسیاری از شرکتها ناچار شدن در نحوه فعالیت‌های خود بازنگری بینایی انجام دهند. از همین روئی فدراسیون یاد شده نیز گفته است که امسال بیشتر بر روی مسائل تحولهای چشمگیری که در استانداردهای گزارشگری شرکتها پنده آمده است، بیست و سه میلیون گزارش سالانه بررسی مسائل گزارشگری مالی در سال ۱۹۹۲-۱۹۹۱ حاکی از آن است که باز هم باید اصلاحات بیشتری در استانداردهای گزارشگری شرکتها انجام شود.

تحولهای پیشینی‌پذیر در گزارشگری حسابداری

مسائل مربوط به اخلاق حرفه‌ای، تأثیر سیستمهای اطلاعاتی بر مدیران مالی و حسابرسان، اعتبارات مالی بین المللی و مسائل قیمت‌گذاری و خصوصی سازی در کشورها، مسئولیت‌های حقوقی حسابداران و سیستمهای ارزیابی مدیریت خواهند پرداخت. همچنین نمایشگاهی از آخرین دستاوردهای کامپیوتر در زمینه ساخت و نرم افزار در رشته مدیریت برپا خواهد بود.

آقای پیتر آگارز (Peter Agars) رئیس فدراسیون بین المللی حسابداران، شهرمند استرالیا، گفته است این کنگره از جمله با ارزشترین تجربه‌هایی است که حسابداران در این سالها با آن روبه رومی شوند و بویژه فرصت مناسی است تا حسابداران امریکایی با پیشرفت‌ها و تحولهای حسابداری در سایر کشورهای جهان آشنا شوند و تجربه‌های خود را با همکاران خود در جهان درمیان نهند.

Accounting, Feb 1992, p 20-21.
Management

تحولهای پیشینی‌پذیر در گزارشگری حسابداری

به رغم تحولهای چشمگیری که در استانداردهای گزارشگری شرکتها پنده آمده است، بیست و سه میلیون گزارش سالانه بررسی مسائل گزارشگری مالی در سال ۱۹۹۲-۱۹۹۱ حاکی از آن است که باز هم باید اصلاحات بیشتری در استانداردهای گزارشگری شرکتها انجام شود.

در این بروزیها بیش از هر چیز نقش خط مشی های حسابداری در پیشینی سود و بورژه نتیجه‌های متفاوتی که از خط مشی های همسان فراهم می‌آید، مورد توجه قرار گرفته است. در گزارش یاد شده، همچنین آمده است: «تجربه نشان می‌دهد که هیئت استانداردهای حسابداری (Accounting Standard Board) همواره پیگیرانه کوشیده است که بتواند خط مشی های حسابداری را به جای تکیه بر پیشینی و محاسبه سود، به جانب افسای اطلاعات حسابداری سوق دهد».

در این گزارش شرکتها بیش از هر چیز نقش خط مشی های حسابداری را به جای تکیه بر پیشینی و محاسبه سود، به جانب افسای اطلاعات حسابداری سوق دهد».

در این گزارش شرکتها بیش از هر چیز نقش

به طور هم‌زمان به بررسی مسائل مانند مشارکتها، نقش حسابداران در بهبود فعالیت‌های بازارگانی،

کامل در گزارش‌های مالی مربوط افشا نکرده‌اند، بشدت مورد انتقاد قرار گرفته‌اند؛ به عنوان برجهسته ترین موارد این نارسایهای، از افشا نکردن هزینه‌های تحقیق و توسعه و رویدادهای مربوط به سرمایه شرکت یاد شده است. افزون براین فصل کاملی از این گزارش به مسئله افسای ناکافی در زمینه مبانی و نحوه شناسایی درآمد اختصاص داشته است چنانکه در گزارش بصراحت آمده است: «در گزارش بیشتر شرکتها، اطلاعات کافی در زمینه خط مشی های مربوط به شناسایی درآمد و سود دیده نمی‌شود، و از این نظر باید اصلاحهای اساسی در آنها انجام شود و به نظر می‌رسد درآینده نزدیک باید راهنمای جامعی در زمینه نحوه شناسایی درآمد و سود به شود و افسای کافی در این موارد جزء جدایی ناپذیر گزارش‌های مالی شود».

بررسی کنندگان همچنین از افشا نشدن آثار فعالیتهای مؤسسات اقتصادی صنعتی بر محیط زیست انتقاد کرده‌اند و البته نارسایی در این مورد را معلوم نبود قوانین و مقررات کافی دانسته‌اند. بررسی کنندگان البته در گزارش خود آورده‌اند که به بود چشمگیری در تهیه و ارائه حسابهای تلفیقی گروه شرکتها مشاهده کرده‌اند. به نظر آنان در زمانهای نزدیک گروههای شرکتها به تهیه حسابهای تلفیقی توجه بیشتری داشته‌اند. که این چگونگی را نیز باید بیشتر در اثر اجرای «قانون شرکتها» (Companies Act) سال ۱۹۹۰ دانست تا عایت استانداردهای حسابداری، افزون براین بررسی کنندگان دریافت کرده‌اند که همانندیهای گزارشگری مالی در سطح بین المللی در دوره مورد بررسی به طرز چشمگیری گسترده شده است. درحالی که دستور عملها و رهنودهای جامعه اقتصادی مانع درخور توجهی در گسترش این همانندیها بوده است.

Accountancy, May 1992.

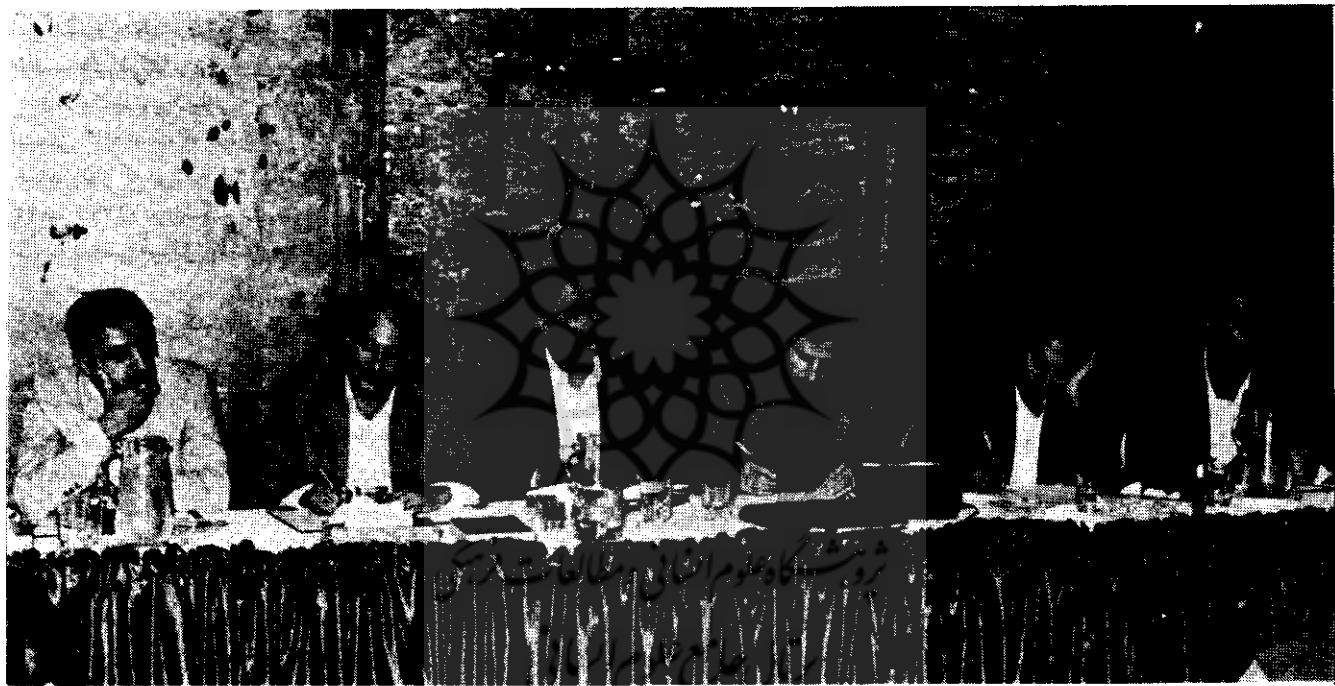
افشای محتواهای گزارش تغییرات حسابرسی

شرکای ۱۶ شرکت بزرگ حسابداری، می‌کوشند تا از اتهامات سند بحث انگیزی که محتواهای آن به سایر شرکتها افشا شده، خود را میرا سازند. به دلیل اینکه اطلاعات مالی و حسابداری را به طرز

راهیابی برای آینده

درگرد همایی مؤسسه ها و

کارشناسان تحلیلگر و طراح سیستم



* روابط عمومی

بر پایه هماهنگیهایی که از آغاز مردادماه سال جاری با مؤسسه های تحلیلگر و طراح سیستمها و کامپیوتری عضوانجمن به عمل آمد برگزاری میزگرد «بررسی مسائل تحلیلگری، طراحی و استقرار سیستمهای حسابداری» مورد توافق قرار گرفت و میزگرد یاد شده روز چهارشنبه ۱۵ مهرماه سال جاری در هتل بین المللی لاله به مدت ۵ ساعت برگزار شد و مدیران و کارشناسان ۱۵ مؤسسه و تعدادی از متخصصان این رشته که به صورت فوری در این زمینه فعالیت دارند در این گرددهایی شرکت

در اجرای برنامه ریزیهای توسعه فعالیتهای انجمن حسابداران خبره ایران، با هدف بررسی مسائل و مشکلات حرفه برای راهیابی به حل آنها، ایجاد وحدت نظر بین اعضای حرفه و ترویج دستاوردهای دانش حسابداری و کاربرد آن از راه برگزاری گرددهاییها، میزگردها و سمینارها، نخستین میزگرد از این دست با نام «میزگرد بررسی مسائل تحلیلگری، طراحی و استقرار سیستمهای حسابداری» با شرکت ۴ نفر از مدیران و کارشناسان ۱۵ مؤسسه تحلیلگر و طراح سیستم و کامپیوتری در ۱۵ مهرماه سال جاری در محل هتل بین المللی لاله برگزار شد که گزارش آن را در زیر می خوانید:

کردند. مؤسسه های شرکت کننده به ترتیب الفبا
عبارت بودند از:



مؤسسه حسابرس آزمون
 مؤسسه آگاهان
 شرکت افکار انفورماتیک
 مؤسسه حسابرسی بهمند
 مؤسسه حسابرسی پردازش
 مؤسسه حسابرسی خبره
 شرکت حسابرسی رایمند
 مؤسسه طرح و توسعه سیستمها
 مؤسسه کنترل و طرح سیستمها
 شرکت هزامیر

حسابرسی معزز

مؤسسه حسابرسی و خدمات نمودگر
 مؤسسه همکاران سیستم

مؤسسه مشاورین مدیریت یگان

این گرد همایی با سخنان آقای هوشنگ
 خستویی رئیس شورای عالی انجمن و
 خواهد گویی ایشان به شرکت کنندگان آغاز شد و
 پس از آن برابر مهانگیها و پیشینیهای قبلی
 سخنگویان انتخاب شده مؤسسه ها طرح و بحث و
 بررسی مسائل دستور جلسه پرداختند.

در تخصصین بخش از میزگرد که به طرح مسائل
 عمومی حرف تحلیلگری، طراحی و استقرار
 سیستمها حسابداری اختصاص داشت آقای
 محسن رفعت از مدیران مؤسسه طرح و توسعه سیستمها
 ضمن اظهار خوشوقتی از برگزاری میزگرد و اینکه در
 وضعیت اقتصادی سالهای نزدیک هنوز کسانی
 هستند که با توجه به مشکلات اقتصادی ما
 به فعالیت در این حرف اشتغال دارند و به مسائل آن
 می آیندند ابتدا مسائل عمومی حرفه مانند تشکل
 حرفه و سازماندهی تقاضا برای ارائه خدمات
 موردنیاز مؤسسه های اقتصادی و شرکتها را موردنیوجه
 قرار دارند، و پیشههاد کردن برای پیشرفت و پیشبرد
 امور حرفه، بهتر است مسائل کاربردی و تجربی،
 بویژه تجربه های اعضا این حرفه در زمینه طرح و
 اجرای سیستمها اطلاعاتی به طور کلی و
 سیستمها حسابداری به طور خاص، بررسی شود.
 آنگاه سخنران، بر جسته ترین یافته های تجربی
 مؤسسه متبوع خود را با شرکت کنندگان در میان
 گذاشتند و به شرح مسائلی که در عمل با آن رویه رو
 بوده اند و می توانند برای حرفه جنبه عمومی داشته
 باشد پرداختند که از آن جمله، از نبود درک و

طراحی و استقرار سیستمها حسابداری پردازم؛ و
 به این منظور نظرهای خود را در سه عنوان
 در برگیرند: «در کشور چه مشکلاتی وجود دارد»،
 «شرکتها چه مشکلاتی دارند» و «طراحان چه
 مشکلاتی دارند» طبقه بندی کردند. از قانون و
 مقررات مالیاتی و نبود ضابطه های کافی برای
 ارزیابی عملکرد شرکتها و مؤسسه ها به عنوان
 محدودیتهای مدیران در رویکرد به سیستمها
 مناسب یاد کردند. مشکلات شرکتها را برای
 داشتن سیستمها مناسب چنین بر شمردند؛ دست و
 پا گیر تلقی کردن سیستم، نداشتن هدف و
 برنامه ریزی درست، سودآوری بالا و نبود انگیزه
 کنترل قیمت تمام شده، کوتاهی دوره مدیریت،
 انتخاب مدیران براساس ارتباط با اعتماد و سراجام
 علاقه مند نبودن گروهی از مدیران به داشتن سیستم و
 حساب و کتاب. ایشان مسائل و مشکلات طراحان
 را چنین بر شمردند: آگاه نبودن مدیران شرکتها از
 نیازهای آنها، نبود نظام تصمیمگیری درست در نزد
 مدیران، وجود گروه وسیعی که به رغم نداشتن داشت
 و تجربه کافی مدعی صلاحیت کافی برای کار
 حرفه ای هستند بدون آنکه آگاهی چندانی از
 متولوژی کار داشته باشند، نارسایهای روش
 انتخاب مؤسسه های حرفه و نبود صلاحیت کافی در
 این زمینه نزد مدیران و سراجام درک ناکافی کردند.
 شرکتها نسبت به دشواریها و پیچیدگیهای کار
 سیستمدهی و تردید در زمینه قبول هزینه و
 حق الزحمه مربوط.

آقای بهین تقی از مؤسسه کنترل و طرح
 سیستمها نخست مشکلها و نارسایهای بر شمرده از
 به نیازهای مشتری تأکید کردند.
 پس از طرح کلیات مسائل عمومی حرفه به وسیله
 آقای رفعت، سخنگویان دریازه مسائل مطرح شده
 به بحث پرداختند. در این قسمت نخست آقای
 خسروپور معمار از مدیران مؤسسه نمودگر اظهار
 داشتند که آقای رفعت بیشتر مسائل اجرایی حرفه را
 مورد توجه قرار دادند، و من مایل برای تکمیل بحث
 به مسائل پر اهمیتی های مربوط به تحلیل،

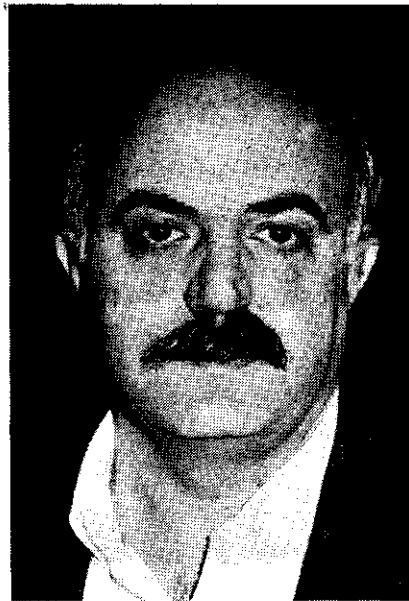
به این منظور نظرهای خود را در سه عنوان
 در برگیرند: «در کشور چه مشکلاتی وجود دارد»،
 «شرکتها چه مشکلاتی دارند» و «طراحان چه
 مشکلاتی دارند» طبقه بندی کردند. از قانون و
 مقررات مالیاتی و نبود ضابطه های کافی برای
 ارزیابی عملکرد شرکتها و مؤسسه ها به عنوان
 محدودیتهای مدیران در رویکرد به سیستمها
 مناسب یاد کردند. مشکلات شرکتها را برای
 داشتن سیستمها مناسب چنین بر شمردند؛ دست و
 پا گیر تلقی کردن سیستم، نداشتن هدف و
 برنامه ریزی درست، سودآوری بالا و نبود انگیزه
 کنترل قیمت تمام شده، کوتاهی دوره مدیریت،
 انتخاب مدیران براساس ارتباط با اعتماد و سراجام
 علاقه مند نبودن گروهی از مدیران به داشتن سیستم و
 حساب و کتاب. ایشان مسائل و مشکلات طراحان
 را چنین بر شمردند: آگاه نبودن مدیران شرکتها از
 نیازهای آنها، نبود نظام تصمیمگیری درست در نزد
 مدیران، وجود گروه وسیعی که به رغم نداشتن داشت
 و تجربه کافی مدعی صلاحیت کافی برای کار
 حرفه ای هستند بدون آنکه آگاهی چندانی از
 متولوژی کار داشته باشند، نارسایهای روش
 انتخاب مؤسسه های حرفه و نبود صلاحیت کافی در
 این زمینه نزد مدیران و سراجام درک ناکافی مربوط.
 شرکتها نسبت به دشواریها و پیچیدگیهای کار
 سیستمدهی و تردید در زمینه قبول هزینه و
 حق الزحمه مربوط.

آقای بهین تقی از مؤسسه کنترل و طرح
 سیستمها نخست مشکلها و نارسایهای بر شمرده از

ورق بزید



• جمشید فراروی



• خسرو پورمعمار

می شوند و دوم، گروهی که تنها از دیدگاه تجاری به آن نگاه می کنند، از سویی دیگر برخی تنها به مسائل حسابداری در طرح و اجرای سیستمها توجه دارند و برخی دیگر تها به مسائل کامپیوتر، از این نظر اقتصادی بینایی که جامعه حرفه ای - تخصصی ما باید انجام ذهد این است که با مسائل سیستم، کنترل های داخلی و کامپیوتر به صورت یک مجموعه به هم پیوند خورده روبه رو شود. ناطق افزودند تنها تلاش برای فروش برنامه های از پیش آماده اگرچه ممکن است در بد و امر مشتری را ارضی جلوه دهد، اما به هر حال سوانح ام او را با دشواری روبه رو خواهد ساخت.

آقای جمشید فراروی سخنگوی دیگر میزگرد از مؤسسه آگاهان ادامه دهنده بحث کامپیوتر بودند. ایشان گفته اند کامپیوتر در کشور ما بازار آشناهای دارد و جامعه ما تا کنون بهای چشمگیری برای تجربه استفاده از کامپیوتر پرداخته است و من فکر می کنم چنانچه به دنبال تجربه یادشده، نتوانیم سیستمهای مالی ارزان در سطح کشور تهیه کنیم و در سطح وسیعی بفروشیم، خارجیها به آسانی این کار را خواهند کرد.

آقای خسرو پورمعمار از مؤسسه نمودگر در این باره افزودند ما زمانی که از برنامه های آماده صحبت می کنیم در واقع در باره تکنولوژی نویی است به منظور انجام کارهایی که آنها را با روش های دیگری تجربه کرده ایم. افزون بر این برای تصمیمگیری در این موارد باید به مسائل و تحولهای آینده نیز نظر داشت و از عقب افتادگی باید احتراز کرد. ناطق افزودند. اگرچه من خودم بعید می دانم

کوتاه امکان پذیر دانستند و هزینه آن را به دلیل اینکه این قبیل سیستمها از پیش آماده است و تنها هزینه تغییرات خاص برای مؤسسه مشخص بر قیمت اصلی آن افزوده می شود، کمتر دانستند.

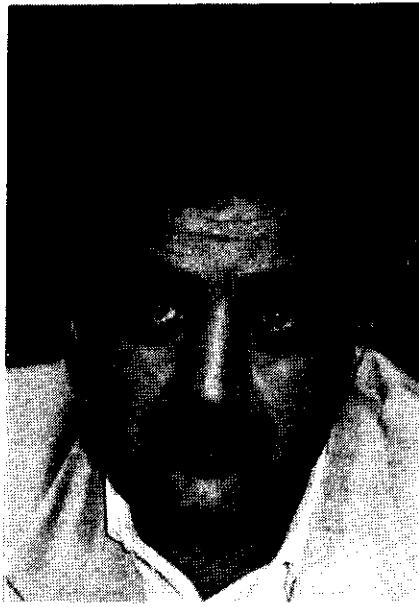
پس از طرح مسائل کلی سیستمهای کامپیوتری، بحث در این باره، در میان سخنگویان میزگرد ادامه یافت و نخست آقای بهمن تقی از مؤسسه کنترل و طرح سیستمها، هزینه های برسی، تحلیل و اقدام های بینایی طرح و اجرای سیستمها را توجیه پذیر دانستند و افزودند تردیدی نیست که طراحی عمیق سیستمها نیاز به اقدام های اساسی بسیار دارد. از آن جمله چنانچه سازمانی سیستم کدینگ مناسب با تشکیلات و سازمان مناسی نداشته باشد، چگونه می توان برای چنین سازمانی سیستم انتبار طراحی کرد. در غیر این صورت عمر استفاده از برنامه های از پیش آماده بیش از چنداه نخواهد بود.

سپس آقای رفت اظهار داشتند متخصصان کامپیوتر به دلیل رشته تخصصی شان تا اندازه ای از مسائل عملی سیستمها و درک نیازهای مشتری و نحوه کاربرد سیستم به وسیله مشتری دور افتاده اند. بویژه به نظر ایشان در سالهای نزدیک ۹۰ درصد کسانی که در زمینه طراحی سیستمها کامپیوتری مالی و حسابداری فعالیت می کرده اند، اطلاع کافی در زمینه مسائل مالی و حسابداری و ابعاد و پیچیدگی های آن نداشتند. ایشان افزودند ما در این آن طراحی نمود. ایشان نتایج به دست آمده از دیدگاه دوم را گران توصیف کردند و پیروی از دیدگاه سومی را برمبنای استفاده از سیستم های استاندارد با توجه به تغییرات موردنیاز برای هر مؤسسه در محدوده شرایط خاص آن، توصیه و پیشنهاد کردند و دستیابی به نتایج چنین رویکردی را در متنی

سوی دیگر سخنگویان را مورد تأیید قرار دادند و سرچشمهم بسیاری از مشکلهای حرfe را در تحولهای اجتماعی - اقتصادی دانستند. ایشان گفته از بن رفتن مالکیت و نبود رقابت در بازار، سرچشمهم بسیاری از مشکلهای حرfe ماست، اگرچه ما همه اعتقاد داریم که مدیریت را باید از مالکیت تفکیک کرد، اما انگیزه های مالکیت است که وجود ضوابط ارزیابی عملکرد های مدیران و در نتیجه، طرح و استقرار سیستمهای حسابداری را ایجاب می کند. آقای تقی افزون بر این، بردو مسئله تکنیکی شامل نبود استانداردهای مناسب برای کار حرفه ای و استفاده از متولوژی های قبیمی در کار تحلیل و طراحی و اجرا در ایران انگشت نهادند.

ادامه بحث در زمینه مسائل عمومی حرfe که بین سخنگویان شرکت گفته در میزگرد انجام شد، به بررسی مسائلی مانند نبود نیروی انسانی متخصص موردنیاز در حرfe، قبول کارهای بزرگ به وسیله مؤسسه هایی که صلاحیت و توانایی کافی در این زمینه ندارند، نبود تخصصهای مناسب در شرکتها برای بررسی و ارزیابی و تصمیمگیری در زمینه گزارشها و پیشنهادهای طراحی و اجرا گفته سیستم تخصصی یافت.

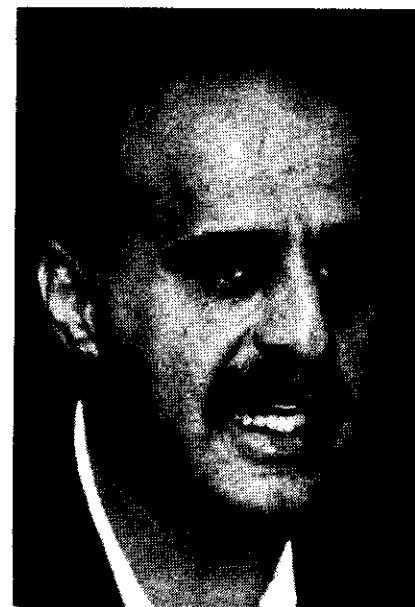
مسائل کلی بخش دوم بحث که به سیستمهای کامپیوتری اختصاص داشت به وسیله آقای نظاری از مؤسسه همکاران سیستم مطرح شد. ایشان نخست به طرح برخی نکات در زمینه پیشنهاد استفاده از کامپیوتر در حسابداری پرداختند، ایشان به دو دیدگاه کلی در زمینه طراحی و اجرای سیستمها اشاره کردند؛ دیدگاهی که به فروش برنامه های از پیش آماده (package) اعتقاد دارد و این دیدگاه را دیدگاهی تجاری تلقی کردند. و آن را به تاجران کامپیوتر نسبت دادند و از دیدگاه دیگری یاد کردند که اعتقاد دارد در برخورد با ارائه میستم باید از ابتدا برای هر کار سرمایه گذاری کرد و هر مورد (case) را از آغاز تحلیل کرد و شناخت و سیستم مناسبی برای آن طراحی نمود. ایشان نتایج به دست آمده از دیدگاه دوم را گران توصیف کردند و پیروی از دیدگاه سومی را برمبنای استفاده از سیستم های استاندارد با توجه به تغییرات موردنیاز برای هر مؤسسه در محدوده شرایط خاص آن، توصیه و پیشنهاد کردند و دستیابی به نتایج چنین رویکردی را در متنی



• بهین تووی دیلمانی



• محسن رفعت



• محمود نظاری

تشکل حرفه گامی مثبت است. آقای ناظری گفتند که در زمان حاضر اقدامهای برای تشکل مؤسسه‌ها و افرادی که در زمینه نرم‌افزار و سخت افزار کامپیوتری فعالیت می‌کنند، در دشواری عالی اینفورماتیک در جریان است.

در پایان حاضران در جلسه پرسش‌هایی در مورد مسائل مورد بحث در میزگرد مطرح کردند که مورد پاسخگویی و بررسی قرار گرفت.

بخشی از زمان گرد همایی به بذریانی از شرکت کنندگان گذشت که به این طرق فرصتی فراهم شد تا دوستان و همکارانی که به دلیل مسائل مشکلات کاری و اشتغال تمام وقت به کار، مدت‌ها به کار، مدت‌ها به دیدار هم نایل نشده بودند، در فراغتی کوتاه‌مدت دیدار تازه کنند. ●

آقای فرا روی ابتدا از نبود انسجام با هرگونه تشکل در حرفه انتقاد کردند و از بازتابی که این مسئله نزد استفاده کنندگان از خدمات حرفه طرح و اجرای سیستمها دارد، یاد کردند. و پیشنهاد کردند که حرفه طرح و اجرای سیستمها اعضا خود را در انجمن حسابداران تشکل کنند. ونهادی همانند حسابداران مستقل برای این حرفه پدید آوریم و تأکید کردند که بکوشیم تا مؤسسه‌های طراح و مؤسسه‌های کامپیوتری را در یکجا گردhem آوریم. ایشان وظیفه تشکل پیشنهادی خود را در آغاز در حد تشخیص صلاحیت حرفه‌ای اعضای حرفه دانستند و افزودند که در زمان حاضر محول کردن کار نظرارت به این نهاد نوبتاً عملی نیست. افزون بر این پیشنهاد کردند که گردانندگان نشریه حسابدار بخشی از صفحات این نشریه را به درج مطالب مربوط به تحلیلگری، طراحی و استقرار سیستمها اختصاص دهند و کلاس‌های آموزشی برای علاقه‌مندان به این رشته در انجمن یا سازمان مدیریت صنعتی تشکیل شود.

پس از سخنان آقای فرا روی سخنگویان میزگرد به بحث کامپیوتر گفتند، هنوز مؤسسه‌های مشاور و کسانی که در زمینه نگرش حرفه‌ای به رشته فعالیت خود پرداختند، از جمله آقای پور عمار پیشنهادهای مانند ایجاد تشکل حرفه در سازمان حسابرسی، برنامه‌ریزی پژوهش در مورد بررسی تعداد نیروی انسانی موردنیاز حرفه و کوشش در زمینه استاندارد کردن فعالیتهای حرفه ارائه کردند. آقای رفعت بر مشکلات تشکل حرفه تأکید کردند و کوشش برای سودآور شدن مؤسسه‌های حرفه‌ای را اقدامی مؤثر در جهت پیشرفت حرفه دانستند و افزودند که به هر حال

که بتوان با استفاده از برنامه‌های آماده مسائل صنایع و مؤسسه‌های مختلف را حل کرد، مگر آنکه برای هرگونه صنایع برخانه‌ای مخصوص طراحی شود.

بحث درباره سیستم‌های کامپیوتری با بخشی دیگر از سخنان آقای تووی ادامه یافت. ایشان گفتند کاربرد برنامه‌های آماده در کشورهای پیشرفته برای همانندیهای سازمانی و فعالیتهای سازمانها استوار بوده است، درحالی که مسئله تقاضه‌های چشمگیر مؤسسه‌ها در ایران چه از نظر سطح و چه از نظر مقیاس فعالیتها بسیار جدی است.

آقای فرا روی همچنین تأکید کردند که نباید از یابرد که با استفاده از کامپیوتر انجام بسیاری از کارهای تکراری و وقتگیر حذف می‌شود، ایشان همچنین یادآور شدند که اکنون در برخی از سیستم‌های کامپیوتری (برنامه‌های آماده) پیشوازهای مربوط نزد پیشیبینی شده است. به عنوان مثال در سیستم‌های انبار، سیستم کدینگ مربوط نزد در نظر گرفته شده است.

آقای ناظری در بخش پایانی گفتگوهای مربوط به بحث کامپیوتر گفتند، هنوز مؤسسه‌های مشاور و کسانی که در زمینه سیستم‌های اطلاعات مدیریت و مالی و حسابداری فعالیت می‌کنند، با مسئله کامپیوتر بسیار با احتیاط روبرو می‌شوند و افزودند به نظر من به گونه‌ای مسئله نفی ضرورت کامپیوتر مطیر است.

نگرش حرفه‌ای به مسئله تحلیلگری، طراحی و استقرار سیستم‌های حسابداری بخش سوم بحث میزگرد بود که طرح کلی مسائل مربوط به آن، به عهده آقای جمشید فرا روی گاشته شده بود.



أخبار انجمن

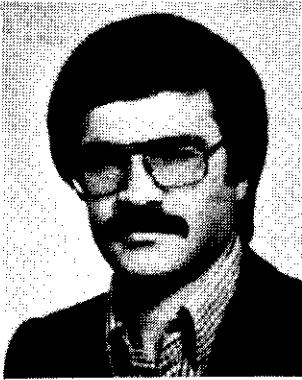
• اعضای جدید انجمن

اسامی اعضای جدید انجمن با سوابق تحصیلی و محل کار آنان به شرح زیر در اختیار «حسابدار» قرار گرفته است.

طبق اعلام دیرخانه انجمن با محاسبه این تعداد شمار اعضای انجمن در بیان آبان ماه ۱۳۷۱ بـ ۶۸۸۴ نفر افزایش یافته است:



• سید علی صالحی امیری
 فوق لیسانس
 شرکت سرمایه گذاری بانک ملت
 ایران



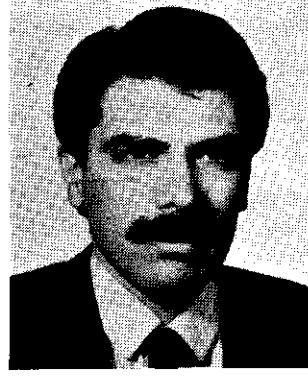
• جعفر راقری
 لیسانس
 سازمان حسابرسی



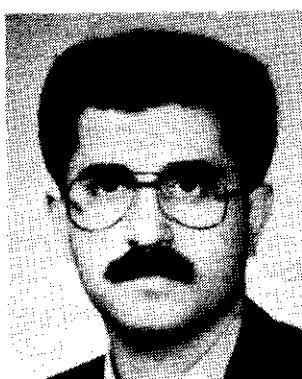
• محمد مهدی اسماعیلی
 فوق لیسانس
 شرکت هادی برق



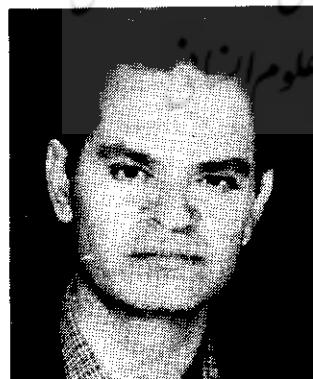
• عالیه محمدی
 لیسانس
 سازمان توسعه راههای ایران



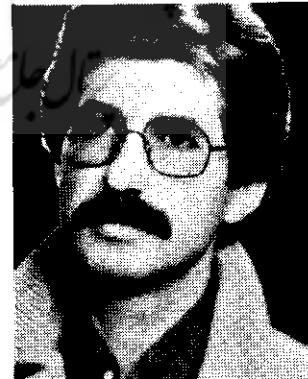
• محمدحسین سربی
 فوق لیسانس
 مؤسسه حسابرسی پروز



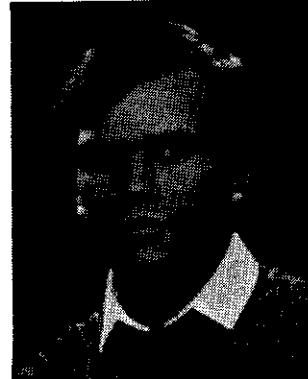
• محمدحسین فخر بخت
 لیسانس
 سازمان حسابرسی



• احمد مهاجری
 لیسانس
 آموزشگاه حسابداری شیراز



• نصیر شعرا یان ستاری
 لیسانس
 شرکت عمران شهر جدید سهند



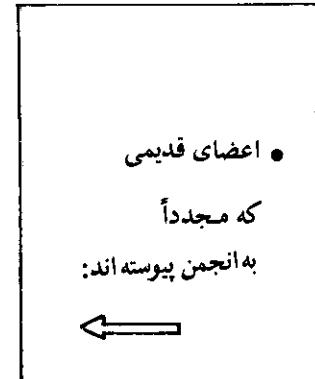
• منوچهر ناصر اصفهانی
 لیسانس
 سازمان حسابرسی



• اصغر عبدالهی تیرآبادی
لیسانس
شرکت نورکیش

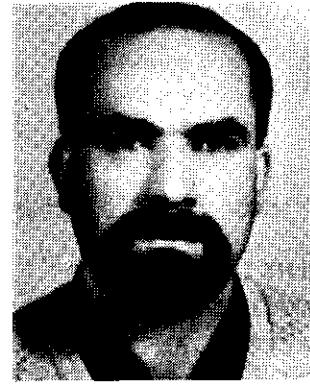


• خسرو نایبی اهرنگانی
 فوق لیسانس
 مؤسسه خدمات مدیریت کارسنج



• اعضای قدیمی

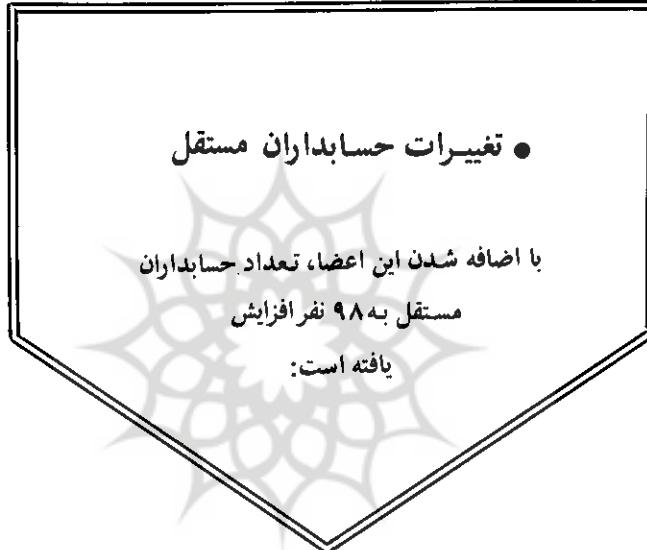
که مجدداً
به انجمن پیوسته اند:



• یعقوب خیری
لیسانس
سازمان حسابرسی

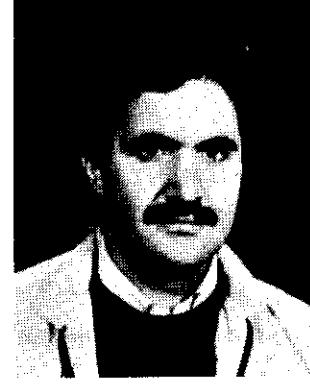


• ظاهره قدوسی
 فوق لیسانس
 سازمان حسابرسی



• تغییرات حسابداران مستقل

با اضافه شدن این اعضاء، تعداد حسابداران
مستقل به ۹۸۴ نفر افزایش
یافته است:



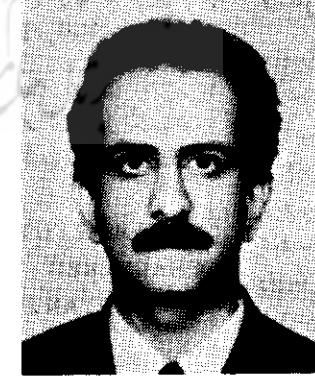
• محمد تقی سليمان نیا
 فوق لیسانس
 مؤسسه حسابرسی و خدمات
 مالی همیار حساب



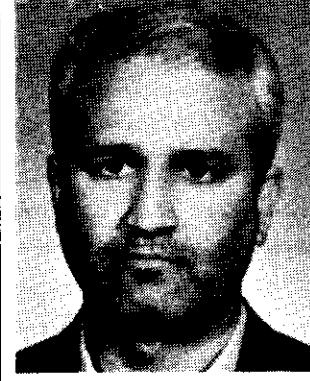
• خسرو فحیم هاشمی
 لیسانس
 شرکت بارس پامجال



• محمد شرباعی
 لیسانس
 سازمان حسابرسی



• بهرام کلانترپور
 فوق لیسانس
 شرکت توسعه صنایع بهشهر



• علی ذوالقاری
 لیسانس
 بانک ملی ایران شعبه بازار

ورق بزندید

شایط عضویت

در انجمن حسابداران خبره ایران

تجربه کار حرفه‌ای در ایران ضروری است.
تبصره ۳— سابقه کار حرفه‌ای قبل از اخذ درجه کارشناسی، که نباید به طور متوسط کمتر از سی ساعت کار در هفته باشد، به شرح زیر محاسبه می‌شود:

۴-۱— انجمن حسابداران رسمی امریکا AICPA	معادل ۳ ماه	برای هرسال کارآموزی درسال اول تحصیلی
THE AMERICAN INSTITUTE OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS	معادل ۵ ماه	برای هرسال کارآموزی درسال دوم تحصیلی
	معادل ۷ ماه	برای هرسال کارآموزی درسال سوم تحصیلی
	معادل ۹ ماه	برای هرسال کارآموزی درسال چهارم تحصیلی
	جمع	۲۴ ماه

چنانچه سابقه کار حین تحصیل از میزان بالا بیشتر باشد حداقل همان ۲۴ ماه (دو سال) محاسبه خواهد شد و برای مدت کارآموزی کمتر از یک سال در هر سال به نسبت ماههای تعیین شده برای هرسال محاسبه خواهد شد.

با توجه به تغییرات به عمل آمده در اساسنامه و آیین نامه پذیرش عضویت و همچنین وجود چند مصوبه جدید شورای عالی در این مورد، آخرین شایط عضویت در انجمن را به شرح زیر به اطلاع می‌رساند:

شایط عضویت عادی

شایط عضویت عادی افراد در انجمن به شرح زیر است:

الف— اعلام الزام به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
ب— دارا بودن حداقل درجه کارشناسی حسابداری رشته حسابداری یا معادل آن و رشته‌های مرتبط، به شرح زیر:

پ— دارا بودن حداقل پنج سال سابقه کار حرفه‌ای که حداقل سه سال آن بعد از اخذ درجه کارشناسی بوده و یک سال از سه سال یاد شده در ایران گذشته باشد.

ت— دارا بودن حسن شهرت و صلاحیت اخلاقی و اعتقاد و تعهد به شئون حرفه‌ای.

ث— پذیرفته شدن در آزمونی که توسط کمیته پذیرش و آزمون به عمل خواهد آمد.

تبصره ۱— کار حرفه‌ای عبارت است از انجام امور مالی، حسابداری، حسابرسی و تهیه وارانه طرح و اجرای سیستمهای مالی.

تبصره ۲— در مورد دارندگان مدارک کارشناسی ارشد به بالا یا معادل آن، یک سال تجربه از سوابق تجربی مورد نیاز (به شرح بند پ بالا) کاسته می‌شود. در هر حال دارا بودن یک سال

توضیحات مربوط به بند «ب» در مورد رشته‌های معادل کارشناسی حسابداری و رشته‌های مرتبط

۱— گواهی عضویت صادر شده از طرف:

۱-۱— انجمن های حسابداران خبره در انگلستان و ولز (ICAEW) و اسکاتلند، ایرلند، کانادا و استرالیا

THE INSTITUTE OF
CHARTERED
ACCOUNTANTS

۲-۱— انجمن حسابداران خبره بریتانیا
ASSOCIATION OF
CHARTERED
CERTIFIED
ACCOUNTANTS

۲-۱— انجمن حسابداران صنعتی و مدیریت
ICMA
THE INSTITUTE OF
COST AND MANAGEMENT
ACCOUNTANTS

۴-۱— انجمن حسابداران رسمی امریکا
AICPA
THE AMERICAN INSTITUTE
OF CERTIFIED
PUBLIC ACCOUNTANTS

۵-۱— انجمن حسابداران مدیریت
NAA IMA
INSTITUTE OF
MANAGEMENT
ACCOUNTANTS

رشته‌های کارشناسی یا کارشناسی ارشد به شرح زیر مرتبط با حسابداری است. شرط پذیرش فارغ‌التحصیلان این رشته‌ها در انجمن، داشتن حداقل ده سال سابقه کار حرفه‌ای موضوع تبصره ۱ است:

- ۱-۱— اقتصاد
 - ۱-۲— علوم بانکی
 - ۱-۳— بیمه
 - ۱-۴— کامپیوتر
 - ۱-۵— مدیریت (اداری، بازارگانی، اقتصادی وغیره)
 - ۱-۶— آمار
 - ۱-۷— ریاضی
- توضیحات مربوط به بند «ث» در مورد آزمون اطلاع ثانوی، آزمون به صورت مصاحبه حضوری با اعضای کمیته پذیرش و آزمون انجام می‌شود.

آنچه می‌شود.

• انجمن و دانشکده علوم اداری دانشگاه
شهید بهشتی در کاربرنامه ریزی و برگزاری
سقین سینیار حسابداری ایران.

روشنگری تازه‌های گزارشگری حسابرسی؛ گامی در راه آشنایی با آخرین تحولاتی حرفه

برابر برنامه ریزی‌های انجام شده، روز سه شنبه ۱۵ دی ماه سال جاری سمینار میزگردی با حضور و مشارکت حسابداران مستقل و همکاران حسابرس و حسابدار با هدف «روشنگری تازه‌های گزارشگری حسابرسی» در هتل بین‌المللی لاله برگزار خواهد شد.

در جلسه یاد شده نخست یکی از سخنرانان به بررسی سیر تطور گزارشگری حسابرسی در جهان می‌پردازد پس از آن تحولاتی سال ۱۹۹۲ در گزارشگری حسابرسی تبیین می‌شود و سپس مسائل کنونی گزارشگری حسابرسی در ایران به صورت میزگردی با مشارکت ۵ تا ۷ نفر از شرکت کنندگان بحث و بررسی خواهد شد و در پایان پرسشها و دیدگاه‌های حاضران مورد بررسی قرار می‌گیرد.

پیش‌بینی زمان کافی برای پذیرایی در میانه برنامه‌های یاد شده، تجدید دیدار دوستان و همکاران حرفه‌ای را نیز امکان‌پذیر خواهد ساخت. مدت زمان این جلسه نزدیک به ۵ ساعت است که از ساعت ۱۴:۰۰ بعد از ظهر آغاز می‌شود.

هزینه شرکت در این گردهمایی برای هر فر器 ۲۰,۰۰۰ ریال است. علاوه‌متنداً می‌توانند مبلغ ذکر شده را دست بالا تا ۳۰ آذرماه به حساب ۱۵۱۳ به بانک ملی ایران شعبه طالقانی (کد ۰۹۴) به نام انجمن حسابداران خبره ایران واریز و تصویر رسید بانکی مربوط را به همراه نام و مشخصات و نشانی خود به نشانی انجمن ارسال فرمایند. مؤسسات حسابرسی که علاقه‌مند به ثبت نام همکاران خود به صورت گروهی باشند می‌توانند هزینه شرکت تمامی همکاران خود را یکجا پرداخت و رسید مربوط را با ذکر اسماعیل هریک از همکاران ارسال فرمایند. روی پاکت مرقوم بفرمایید مربوط به سمینار ۱۵ دی ماه).

دیرپیشانه انجمن نیز هر روز (بجز پنجشنبه‌ها) از ساعت ۱۰:۰۰ تا ۱۴:۰۰ آماده پاسخگویی به پرسش‌های اعضای محترم در این زمینه خواهد بود و برنامه تفصیلی برگزاری سمینار تا دهم دی ماه برای ثبت نام شدگان ارسال خواهد شد. ●

۳- مواردی که برگزاری مصاحبه ضروری نیست:

۱-۳- حسابداران و حسابرسان شاغل که حداقل دوسال از سوابق کارشان نزد حسابداران مستقل گذشته باشد، با معرفی و تأیید حسابداران مستقل ذیرپیط.

۲-۳- متقاضیانی که صلاحیت عضویت آنها در انجمن به تأیید سه نفر حسابدار مستقل برسد.

۳-۳- حسابداران و حسابرسان سازمان حسابرسی از گروه ۱۴ استخداماً به بالا.

بدیهی است دارای بودن شرایط عمومی و تکمیل تقاضانه عضویت و طی سایر مراحل برای افراد یاد شده همچنان الزامی است، و فقط تشریفات مصاحبه در مورد آنان حذف می‌شود. ●

پortal جامع علوم انسانی

تصحیح یک اشتباه در نوشته ۹۰-۸۹

در صفحه ۸۰ نشریه شماره ۹۰-۸۹، ستون دوم، سطر سوم «در مرحله بهره‌برداری» درست است. در ترتیب یابید از اشتباهات سطرياد شده عبارت «قبل از» حذف شود.

سردبیر از نویسنده و خوانندگان گرامی به خاطر این اشتباه پوزش می‌خواهد.

تعهدات قانونی

کارفرمایان در برابر

کارگران و

عملیات حسابداری مربوط

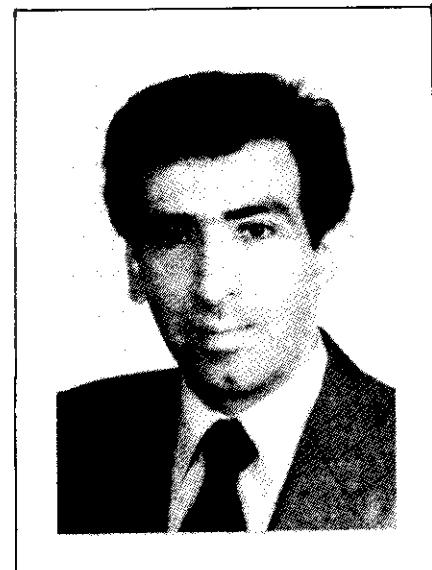
قانون کار مصوب ۲۹ آبان ۱۳۶۹ بویژه با عطف به مسابق کردن تعهد کارفرمایان به پرداخت بازخرید خدمت کارگران آثار مالی ویژه‌ای را به جای گذاشته است، بویژه رعایت مقررات قانون مالیات‌های مستقیم در اجرای قانون یاد شده و اصول و موازن حسابداری و حسابرسی مستلزم توجه به نکاتی است که این مقاله به روشنگری آنها برداخته است.

حسابدار از مقاماتی مانند این نوشتار که راهگشای امور اجرایی همکاران حسابدار و حسابرس است، استقبال می‌کند.

۱—قانون کار

در ماده ۳۴ قانون کار مصوب ۲۹ اسفند سال ۱۳۳۷^۱ پیشینی شده بوده کارگرانی که قبل از آنهم مدت قرارداد و یا در مواردی که مدت قرارداد نامحدود بود، توسط کارفرما اخراج می‌شدند، در صورت دارا بودن بک سال متولی یا متنابض باشند، در کار، خسارت اخراج تعلق گیرد.

۱— ماده ۳۳ کارگر اخراجی در صورتی که یک سال اعم از متولی یا متنابض نزد کارفرما خدمت کرده باشد کارفرما بایستی در موقع فتح قرارداد مهندسیت هر بیک سال خدمت معادل ۱۵ روز آخرین مزد کارگر به او پرداخت نماید. در صورتی که تا تاریخ خاتمه خدمت خود لاقل سه ماه متولی و یا شش ماه متنابض نزد کارفرما خدمت کرده باشد حق دارد ظرف ۱۵ روز به مراجع مذکور در فصل حل اختلاف شکایت کند و مرجع مذکور می‌تواند با توجه به مدت کار و میزان مزد و سن و عائله کارگر و سایر شرایط و اوضاع و احوال، اضافه بروجوره مذکور در فوق مبلغی که از جمع مزد سه ساله کارگر تجاوز نکند به عنوان خسارت تعین نماید و کارفرما مخیر به پرداخت این خسارت یا بازگرداند کارگر به کار و پرداخت مزد ایام بلا تکلیفی او خواهد بود.



نوشته: فریدون کشانی

در ماده مذکور خسارت اخراج معادل ۱۵ روز آخرین حقوق به ازاء هرسال خدمت تعیین شده بود و کارگرانی که مدت کار آنها بیش از سه ماه متولی و یا شتماهه متنابض بود، می‌توانستند نسبت به اخراج خود در کمیسیونهای حل اختلاف اعتراض کنند.
مرجع مذکور یاقوت خود را در مدت کار، میزان مزد، سن، عائله و سایر شرایط و اوضاع و احوال مبلغی که از مزد سه ساله کارگر بیشتر نمی‌شد به عنوان خسارت اخراج تعیین می‌کرد و کارفرما مکلف به پرداخت آن و یا اعاده کار به کارگر بود.

طبق ماده ۲۰ قانون کار جدید که در سال

۲— ماده ۲۰— در هریک از موارد مذکور در مساد ۱۹، ۱۷، ۱۶، ۱۵ پذیرفتن کارگر خودداری کند، این عمل در حکم اخراج غیرقانونی محسوب می‌شود و کارگر حق دارد ظرف مدت ۳۰ روز به هیأت تشخیص مراجعه کند (در صورتیکه کارگر عندر موجه نداشته باشد) و هرگاه کارفرما نتواند ثابت کند که پذیرفتن کارگر ممتند به دلایل موجه بوده است، به تشخیص هیأت مزبور مکلف به بازگرداندن کارگر به کار و پرداخت حقوق یا مزد وی از تاریخ مراجعه به کارگاه می‌باشد و اگر بتواند آنرا اثبات کند به ازای هرسال سابقه کارگر روز آخرین مزد به وی پرداخت نماید.



— در صورت استعفاء کارگر.

به طوری که ملاحته می شود، طبق قانون کار جدید کلیه کارگران، بهر صورت که با کارفرما فقط رابطه کاربرنامای مشمول دریافت مزایای پایان خدمت، در صورت اخراج مشمود دریافت خسارت اخراج می گردند.

۲— قانون مالیاتهای مستقیم.

در قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۴۵ به هزینه خسارت اخراج توجه شده بود و در ردیف ۵ بند «ب» ماده ۱۲۴ خسارت اخراج پرداختی به کارکنان و مزایای پایان کار طبق قوانین موضوعه جزء هزینه های قابل قبول قلمداد گردیده بود.
علاوه بر هزینه خسارت اخراج در ردیف بالا طی ردیف ۷ بند «ب» ماده ۱۲۴، ايجاد ذخیره برای پرداخت مزایای پایان خدمت کارکنان نیز تحت شرایط خاص جزء هزینه های قابل قبول قلمداد شده بود.

در قانون مالیاتهای مستقیم مصوب سال ۱۳۶۶ نیز طی ردیف «د» بند ۲ ماده ۱۴۸ «هزینه خسارت اخراج و بازخرید طبق قوانین موضوعه به عنوان هزینه قابل قبول قلمداد شده بود. علاوه بر این در همین ماده طی بند ۲۶۱ احتساب کسری ذخیره های منظور شده برای هزینه های سالهای قبل (با توجه به اشتباه کلمه «کمتر» مذکور در بند ۲۶)، همچنین قبول هزینه مربوط به سالهای قبل که پرداخت یا تخصیص آن در سال مالیاتی مورد رسیدگی تحقق

۴— ردیف ۵ بند ماده ۱۲۴ — حقوق بازنشستگی و وظفه و پایان خدمت طبق مقررات استخدامی مؤسسه و خسارت اخراج و مزایای پایان کار طبق قوانین موضوعه.

۵— ردیف ۷ بند ماده ۱۲۴ — تا ۱۵٪ حقوق که علاوه بر حقوق به منظور تأمین حقوق بازنشستگی و وظیفه و پایان خدمت کارکنان و کارگران مؤسسه اختصاص داده می شود مشروط براینکه.....

۶— ردیف ۶ بند ۲ ماده ۱۴۸ — حقوق بازنشستگی، وظیفه، پایان خدمت طبق مقررات استخدامی مؤسسه و خسارت اخراج و بازخرید طبق قوانین موضوعه.

۷— بند ۲۶ ماده ۱۴۸ ذخیره مربوط به هزینه های قابل قبول که به سال یا بیشتر، به کار اشتغال داشته است برای هر سال مبالغه، اعم از متوالی یا متناوب، براساس آخرین حقوق مبلغی معادل یک ماه حقوق به عنوان مزایای پایان کار بهوی پرداخت نماید.

۱۳۶۹ به تصویب رسید، اخراج و فسخ قرارداد قبل از موعده تحت شرایط خاصی انجام می گردد و کارفرما مکلف شده در این صورت به ازای هر سال خدمت معادل ۴۵ روز آخرین حقوق را بابت خسارت اخراج به کارگر پردازد.
در قانون جدید کار علاوه بر خسارت اخراج که در قانون قبلی نیز تخصیص آن در سال مالیاتی مورد رسیدگی تحقق ۲۴ برابر کارگران در موارد ذیل در نظر گرفته شده است.

— در صورت فوت کارگر.

— در صورت بازنشستگی کارگر.

— در صورت از کار اغفارگی کارگر.

— در صورت خانمه قرارداد کار.

— در صورت پایان کار در موارد ذیل در نظر انجام کار معین است.

۸— ماده ۲۴ — در صورت خانمه قرارداد کار، کار معین با مدت موقع، کارفرما مکلف است به کارگری که مطابق قرارداد، یک سال یا بیشتر، به کار اشتغال داشته است برای هر سال مبالغه، اعم از متوالی یا متناوب، براساس آخرین حقوق مبلغی معادل یک ماه حقوق به عنوان مزایای پایان کار بهوی پرداخت نماید.

دنباله و ریزگاهی حسابداری شرکتهای بیمه

شرکت سهامی بیمه...

صورت تغییرات در وضعیت مالی

برای سال مالی، منتهی، به ۲۹ اسفندماه

xx	xx	خریداری ثابت نامشهود
xx	xx	افزایش اوراق قرضه دولتی
xx	xx	خرید سرمایه گذاری بلندمدت
xx	xx	هزینه های سرمایه ای
xx	xx	افزایش مطالبات بلندمدت
xx	xx	کاهش حق بیمه سالهای آتی
xx	xx	مالیات
xx	xx	سودسهام
xx	xx	سایر مصارف
xx	xx	
xx	xx	
xx	xx	

تغییرات سرمایه در گردش

افزایش (کاهش) دارائیهای جاری:

×	×	×	×	حسباها واسناد در یافته
×	×	×	×	طلب از یمه گران خارجی
×	×	×	×	سپرده انکائی قبولی
×	×	×	×	طلب از یمه گران داخلی
×	×	×	×	بیمه گزاران و نمایندگان
—	—	—	—	موجودی تمبر
—	—	—	—	—

گاهش (افزایش) بدھیهای جاری:

xx	xx	xx	حسابها و استاد برداختنی و ذخایر
xx	xx	xx	بدهی به بیمه گران داخلی
xx	xx	xx	بدهی به بیمه گران خارجی
xx	xx	xx	سپرده بیمه گران انکاشی
xx	xx	xx	بیمه گزاران و نمایندگان

افزایش (کاهش) موجودی بانکی

شرح		منابع وجوه	
یادداشت ۲۹ اسفندماه ۱۴۲۹		سود (زیان) قلی ازکسرهایات	
۱۳×۱		تعدیل برای اقلامی که متناسب نگردد و وجود نیست:	
xx	xx	xx	هزینه استهلاک
xx	xx	xx	افراش ذخایر فنی
xx	xx	xx	زیان (سود) حاصل از فروش دارائیهای ثابت
xx	xx	xx	تغییر در ذخیره مطالبات مشکوک الوصول
xx	xx	xx	تغییر در ذخیره کاهش ارزش سرمایه گذاری
xx	xx	xx	زیان (سود) حاصل از فروش سرمایه گذاریها
<hr/>		<hr/>	
وجوه حاصل از عملیات		وجوه حاصل از سایر منابع:	
xx	xx	xx	عواائد فروش دارائیهای ثابت
xx	xx	xx	عواائد فروش سرمایه گذاریها
xx	xx	xx	افراش سرمایه
xx	xx	xx	کاهش اوراق قرضه طی سال
xx	xx	xx	کاهش مطالبات بلندمدت
xx	xx	xx	افراش حق بیمه سالهای آتی
xx	xx	xx	سایر منابع
<hr/>		<hr/>	
جمع وجوه حاصل از منابع		خریداری ثابت مشهود	
مصارف وجوه		<hr/>	
xx	xx	<hr/>	

جمع وجوه حاصل از منابع مصارف وجوه

مصارف وجوه

خبرنامه اثبات مشهود

پیاده‌داشت‌های شماره ۱ الی ۴ مندرج در صفحات تا حزء لانفک ^۱ صورتهای مالم است.

فراخوانی به:

سومین سمینار حسابداری ایران

اطلاعاتی، استفاده کنندگان و هدفهای گزارشگری مالی در ایران، همچنین آموزش حسابداری در ایران، مسائل عمومی حسابداران، تشكل حرفه حسابداری و پذیرش اجتماعی حرفه در اقتصاد و... را در برگیرد.

برگزار کنندگان سومین سمینار حسابداری ایران برای مقاله های متکی بر پژوهش های روش شناختی اهمیت درجه اول قائلند و پس از آن به ترتیب از مقاله های تحریی مستند و مقاله های توصیفی استقبال می کنند. به علاوه سمینار درخواست می کند چنانچه علاقه مندان به ارائه مقاله در این سمینار، پیش از این پژوهش هایی انجام داده اند یا در زمان حاضر به پژوهش در زمینه های مربوط هماهنگ با موضوع این سمینار مشغولند، می توانند نسخه ای از پژوهش های انجام شده یا مشخصات پژوهش های در دست انجام را برای بروزی یا دستیابی به هماهنگی های بیشتر به دیرخانه سمینار ارسال فرمایند.

دیرخانه سمینار در تمامی روزهای هفته بجز روزهای پنجشنبه و جمعه از ساعت ۱۰:۰۰ تا ۱۴:۰۰ آماده پاسخگویی به پرسش های علاقه مندان خواهد بود.

سومین سمینار حسابداری ایران، با هدف بررسی موضع توسعه حسابداری در ایران با همکاری انجمن حسابداران خبره ایران و دانشگاه شهید بهشتی - دانشکده علوم اداری، در آبان ماه سال ۱۳۷۲ به مدت ۳ روز در تهران برگزار خواهد شد. از تمامی حسابداران، حسابرسان، استادان، کارشناسان و متخصصان رشته های یاد شده و دانش های وابسته دعوت می شود نظرها و پیشنهاد های خود درباره برگزاری هر چه بهتر سمینار، یا تمایل به شرکت یا ارائه مقاله به سمینار را تا پایان بهمن ماه ۱۳۷۱ به همراه نشانی و شماره تلفن تماس به دیرخانه سمینار در انجمن حسابداران خبره ایران ارسال فرمایند.

هدف فراگیر این سمینار می تواند بررسی مسائلی مانند سیرت حول حسابداری و حسابرسی در ایران، استانداردهای حسابداری در ایران، حسابداری و اقتصاد، حسابداری و اطلاعات، حسابداری و تکنولوژی، حسابداری و قوانین و مقررات مربوط، حسابداری و مدیریت، حسابداری و سرمایه گذاری، حسابداری و کامپیوتر، حسابداری، اطلاعات و سیستمهای

دیرخانه سومین سمینار حسابداری ایران تهران: خیابان استاد نجات الهی (ویلا) شماره ۱۵۲، طبقه سوم، کد پستی ۱۵۶۸۹ تلفن ۸۹۲۹۲۶

دیوان محاسبات کشورگزارش

تفریغ بودجه سال ۱۳۶۹ کل کشور را به مجلس شورای اسلامی تقدیم کرد.

عملکرد دولت در سال ۱۳۶۹ است؛
ب- سند مالی بسیار مهم است که پیامهای اساسی و بر جسته ای برای نمایندگان مجلس و مسئولین قوه مجرمه دربردارد؛
پ- پس از طرح و پرسی و تصویب این گزارش در مجلس یکی از اسناد مهم برای انجام تحقیقات مالی مایه عملی کشور خواهد بود؛
ت- جهات اساسی سیاستگذاریهای مجلس و دولت برای اصلاح ساختار مالی کشور در این گزارش عنوان شده است.

دیوان محاسبات کشور قبل از تفریغ بودجه سال ۱۳۶۱ کل کشور را به مجلس تقدیم کرده است. دیوان همچنین «گزارش تفریغ بودجه سال ۱۳۷۰ کل کشور» را در دست تهیه دارد. که کارتنتیم آن قبل از پایان سال جاری به انجام خواهد رسید. افزون بر این گزارش تفریغ بودجه سالهای ۶۸-۶۲ نیز در دست تهیه است. لازم بر یادآوری است که تا سال ۱۳۵۷، دوران پیش از انقلاب تنها ۱۲ لایحه تفریغ بودجه به مجلس ارائه شده بود.

وی افروز محاسبات کشور در سالهای اخیر دچار تحولات اساسی شده است و زمینه های لازم برای استفاده از کامپیوتر در حسابرسیها فراهم است. از سال ۱۳۷۲ از مرکز میکروفلم و میکروفشن دیوان محاسبات استفاده خواهد شد. ساختمان مرکزی دیوان محاسبات در فضایی به مساحت تقریباً ۳۰ هزار مترمربع در تهران در دست احداث است. اقدامات لازم برای انجام «حسابرسی مدیریت» و «حسابرسی جامع» فراهم می شود. ●

این خبر را غلام رضا اسلامی رئیس هیئت اول مستشاری دیوان محاسبات کشور اعلام داشت و اضافه کرد که بعد از انقلاب این دو قیم گزارش تفریغ بودجه است که به مجلس شورای اسلامی تقدیم می شود. آقای اسلامی در مصاحبه با حسایدار، نهود تهیه گزارش تفریغ بودجه سال ۱۳۶۹ و وزیر گهای آن را تشریح کرد.

چندین ماه، ارقام صورتحساب مزبور را بآرقام قانون بودجه مصوب و قوانین اصلاحی و متمم آن از یک طرف و با ارقام «صورتحسابهای دریافت و برداخت» دستگاهها و امور دبررسی شده در هیئت‌های مستشاری دیوان محاسبات کشور از طرف دیگر، موردن مقایسه قرارداد و برآسان آنها جدولهایی از ارقام صورتحسابهای تهیه کرد و پس از تجزیه و تحلیل کارشناسی این جدولها، سرانجام گزارش اولیه تفریغ بودجه سال ۱۳۶۹ را تنظیم نمود. این گزارش در جلسات متعدد هیئت عمومی دیوان محاسبات کشور بررسی شد و در اوایل آذرماه ۱۳۷۱ به تصویب هیئت عمومی دیوان محاسبات کشور رسید و به مجلس شورای اسلامی تقدیم شد. هیئت عمومی دیوان محاسبات کشور مرکب است از رئیس دیوان محاسبات، دادستان دیوان محاسبات و اعضای هیئت‌های مستشاری دیوان محاسبات کشور دارای ۴ هیئت مستشاری است و هر هیئت دارای سه عضو است. گزارش تفریغ بودجه کل کشور بنابر قاعده دارای وزیر گهای است که گزارش مربوط به سال ۱۳۶۹ نیز به نحوی از این وزیر گهای که در زیر بر شمرده ایم برخوردار است:

الف- شامل یک گزارش تحلیلی از کلیت

رئیس هیئت اول مستشاری گفت: گزارش تفریغ بودجه هر سال برآسان قانون «تفریغ بودجه» مصوب جلسه مورخ ۲۲/۰۴/۱۳۶۵ مجلس شورای اسلامی تهیه می شود. تهیه این گزارش از وظایف دیوان محاسبات کشور است. نهود عمل به این طریق است که وزارت امور اقتصادی و دارالای برسپ وظیفه، «صورتحساب عملکرد بودجه سالانه کل کشور» را تهیه می کند و آن را پس از تصویب هیئت وزیران برای «تهیه گزارش تفریغ بودجه سال مربوط» در اختیار دیوان محاسبات کشور قرار می دهد. صورتحساب عملکرد بودجه سال ۱۳۶۹ کل کشور نیز به همین ترتیب از طرف وزیر امور اقتصادی و دارالای در اختیار دیوان محاسبات کشور قرار گرفت. دیوان باد شده با انجام کار کارشناسی در طی

In Touch with Tomorrow
TOSHIBA

پیوند با دنیای فردا

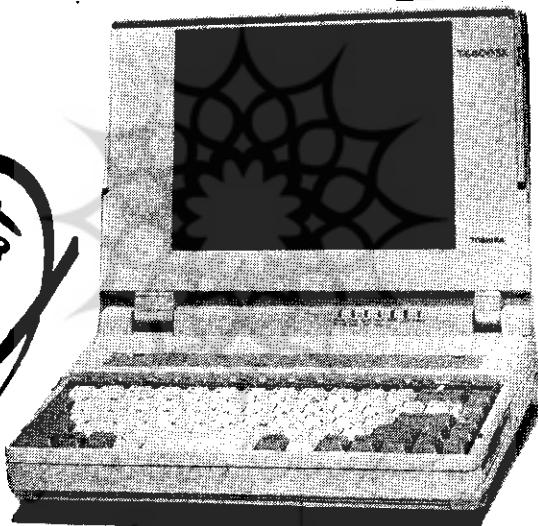
یار مدیران امروز

NOTEBOOK

386 SX

486 DX

تُوشیبا



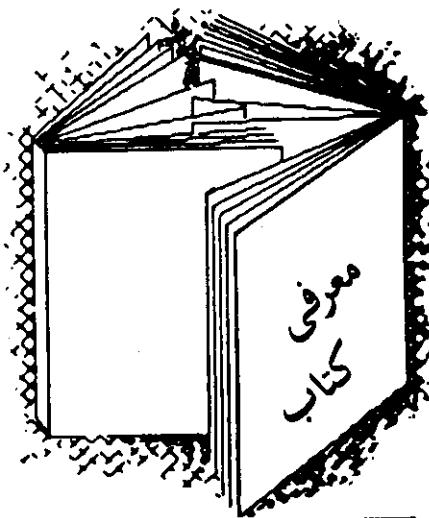
پرتابل جامع علوم انسانی

بدرالکترونیک - نماینده انحصاری توزیع

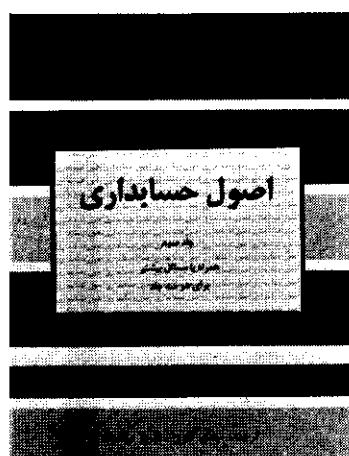
و فروش ماشینهای اداری توشیبا در ایران

تلفن: ۸۲۷۵۸۸-۸۲۷۵۸۶-۸۲۹۲۲۴

کریمخان زند بین مدیری و سوابی شماره ۱۲۱



حسابداری و مالیات
رابطه هزینه و درآمد
گزارش مدیریت و تحلیل‌های خاص
صورت تغیرات در وضعیت مالی
صورتهای مالی تلقیقی
تجزیه و تحلیل صورتهای مالی
 مؤسسه‌های غیرانتفاعی



در آخر کتاب مسائل اضافی در ارتباط با هر سه جلد کتاب طراحی و تنظیم شده که حل آنها به وسیله علاقه‌مندان، به فهم مطالب کمک خواهد کرد.

کتابهای غیرحسابداری

اقتصاد کلان در کشورهای در حال توسعه

مؤلفان: پل کوک، کالین کرک پاتریک
متترجم: دکتر مرتضی ایمانی راد

(عضو انجمن حسابداران خبره ایران)

چاپ اول، پاییز ۱۳۷۱

انتشارات کالج — ۳۰۰ نسخه

کتابی است درده فصل شامل: مقدمه، تفاضلی کل در اقتصاد بسته، عرضه کل در

مجموعه قانون مالیات‌های مستقیم

مصوب سوم اسفندماه ۱۳۶۶ و اصلاحیه آن
مصوب ۷/۲/۷

و قانون تعاون ملی برای بازسازی

تدوین: مصطفی الهمیاری مهر
انتشارات مولوی — تابستان ۱۳۷۱
۸۱۷ صفحه، رقعی، ۷۵۰ تومان

گردآورنده در پیشگفتار کتاب مرفق داشته است:
به مدت بیست سال تجربه علمی و فنی چه از نظر اجرایی در سازمان تشخیص وجه از نظر مطالعه و تحقیق در دفتر فنی مالیاتی، در گردآوری کلیه قوانین جاری، تخصص و مهارت یافته که حاصل آن کتاب حاضر می‌باشد...»
کتاب، آینین نامه‌ها، تصویب‌نامه‌ها و بخشname‌های مربوط تاریخ ۷۱/۴/۳۱ را نیز دربر دارد.

اصول حسابداری

(جلد سوم)

فس و نیس و نگر

ترجمه: مهدی تقوقی — ایرج نیک زناد

جلد اول این کتاب به چاپ هشتم رسیده است که این خود نشانه پاسخ مناسی که کتاب به نیاز دانشجویان و سایر علاقه‌مندان به رشته حسابداری داده است.

کتاب عنوان ترجمه دارد ولی از آنجا که قسمتی از مطالب آن درباره مسائل و موضوعات مالیاتی است مترجمان در این مورد از یابندی به محدودیتهای متن ترجمه جسم پوشیده و مطالب، تعاریف و سایر مسائل مالیاتی را بر قوانین مالیاتی کشور خودمان استوار کرده‌اند.

کتاب حاضر آخرین جلد از مجموعه «اصول حسابداری» فس و نیس و نگر است که شامل این موضوعات است:



البته اگر با صرف وقت بیشتر، هر آینین نامه، بخشname و یا تصویب‌نامه‌ای بلا فاصله پس از هر ماده قانونی مربوط آورده می‌شود، زحمت تدوین

دبالة عاقبت حرفه ما

ولی خوب، مدت‌هاست که حسابدارها منتظر چنین لایحه‌ای هستند. صرف نظر از اینکه نتیجه کار چه خواهد شد، احساس می‌کنند در جامعه، نیز نگاهی هم به آنها شده است. انجمن نیز عکس العمل موافق مشروط ارائه می‌دهد.

در مجلس شورای اسلامی این لایحه به کمیسیون‌های دارایی (کمیسیون اصلی)، دیوان محاسبات، امور بازارگانی و کمیسیون صنایع فرستاده می‌شود. در کمیسیون دارایی و کمیسیون دیوان محاسبات تصویب نمی‌شود و به زعم عده‌ای، همه رشه‌ها پنهان می‌شود. البته باید منتظر شورا اول لایحه در جلسه علی‌مجلس نمانیم. بعضی می‌گویند به این دلیل تصویب نشده که به صورت حاضر مناسب نبوده است و قرار است بهتر بشود. به نظر نگارنده نیز بهتر است چنانچه قرار شد لایحه در مجلس تصویب شود حداقل تبصره ۳ آن کلاً اصلاح شود.

این رویدادها و مسیر آنها را با وضعیت حاکم در خارج مقایسه کنیم. نتیجه کارشناسی و دلچسب نیست. زمان زیادی برای اختراع مجدد چرخ نداریم. این حرف تقریباً در تمام کشورهای جهان وجود دارد و راه ایجاد و پیشرفت و بالاندگی آن، که امری است هم به نفع جامعه اقتصادی و هم به نفع تمام کسانی که در آن کار می‌کنند، تقریباً به صورت کامل مشخص است.

حتمًا لازم نیست همه چیز را خودمان ابداع کنیم. این روش آزمون و خطای بزرگ نمی‌تواند تا ابد ادامه داشته باشد، هرینه سرسام آور مالی و انسانی وعقب افتادگی ناشی از بی‌تصمیمی در این مورد، چه بسا خیلی بیشتر از مورد سایر لوابح و طرحهایی باشد که در دستور کار مجلس و کمیسیون‌های مختلف آن قرار دارد. اگر این لایحه مناسب نبوده است، بهتر آن است که هر اندامی برای اصلاح آن از همین امروز (منتها به وسیله کسانی که سری از آن درمی‌آورند) پیگیری شود. ●

چند وقت پیش حرفه‌های وکالت و پژوهشکی در درجات بالاتری فرار داشتند.

اما در اینجا

واما در ایران، ما چه می‌کنیم؟ بیست سال است انجمن داشته‌ایم و تقریباً هم‌زمان با همین مدت یا کمی بیشتر، مؤسسات حسابرسی و حسابرسان تحصیلکرده و مستقبل نیز داشته‌ایم. تجربه حسابداران رسمی و کانون آنان را هم بشت سر گذاشته‌ایم. مؤسسه‌ها و سازمانهای دولتی یا وابسته به آن را هم دیده‌ایم. نیازشیدید جامعه به حساب خواهی را هم احساس کرده‌ایم و همه نیروی خود را بسیج کرده‌ایم تا برای حرفه جامعه‌ای بذوقی برازنده.

مدتها صحبت از این بود که در وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان حسابرسی، سازمان برنامه و پژوهه و حتی یکی از وزارت‌خانه‌ها که هیچ ارتباطی با حرفه ندارد، طرحهایی در دست اقدام است و می‌خواهند، انجمنی با جامعه‌ای برای حرفه ایجاد کنند، کاری به این واقعیت هم نداریم که انجمن با حدود ۷۰۰ نفر عضو بیست سال سابقه وجود دارد که می‌تواند در همین جهت اگرنه گردانده، دست کم باری دهنده باشد.

مدتها میدید دیگری هم برای بدست آوردن متن لایحه مربوط به این امر می‌گذرد، می‌گویند باید لایحه از تصویب هیئت محترم وزیران بگذرد و به مجلس شورای اسلامی تقدیم شود تا بتوان آن را منتشر کرد. بعد لایحه منتشر می‌شود، انگار سلطی آب پیخ را در اواسط دی ماه روی سر کسانی که هنوز هم در حرفه شکوهمند حسابرسی باقی مانده‌اند خالی کرده باشند. غیر از اشتباہ مسلم تایبی در تبصره ۳ آن که تشکیل مؤسسه حسابرسی را منحصر به نخستین گروه حسابداران رسمی کرده است، اشکالاتی اساسی در آن دیده می‌شود، از جمله اینکه اولین گروه را ده نفر (فقط ده نفر) تشکیل می‌دهند؛ تازه معین نشده است که آیا این ده نفر حتماً باید حسابداریا حسابرس باشند.

اقتصاد بسته، بخش بولی و عرضه کل، عرضه و تقاضا در اقتصاد باز، اهداف و ابزارهای ساستگذاری، سیاست مدیریت تقاضا، نرخ ارز و سیاست تراز پرداختها، سیاستهای ضد توسعه، سیاست تثبیت اقتصادی در کشورهای در حال توسعه.

• مجموعه مفاهیم بولی، بانکی و بین‌المللی فیروزه خلعتبری

به زبانهای انگلیسی، آلمانی، فرانسه، ایتالیایی اسپانیایی و فارسی
چاپ اول: ۱۳۷۱ ناشر: شاپیز

• فرهنگ حسابداران مهدی تقی

چاپ جدید ناشر: فروردین

سایر مطالب

در شماره‌های قبل فهرست ۲۱ شماره از نشریه «گزارش تحقیقی»، نشریه داخلی شرکت سرمایه‌گذاری سازمان صنایع ملی ایران درج شد.

در ماههای گذشته، شماره دیگر از این نشریه داخلی به شرح زیر منتشر شده است:
۲۲ - برنامه تعديل اقتصادی از دیدگاه بانک جهانی.

۲۳ - دلایل شدن اقتصاد، نگاهی به تجربه کشورهای آمریکای لاتین.

۲۴ - بورس اوراق بهادار تهران؛ ساخت نادرست و سیاست‌گذاریهای نامناسب.

۲۵ - سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی ●

ارتباط دمای محیط و بروز حادثه در ۶۹ مورد حادثه

جدول شماره (۴)

نسبت (درصد)	تعداد	دماه هوا
۴۴	۳۰	گرم
۳۶	۲۵	سرد
۲۰	۱۴	معتدل
۱۰۰	۶۹	جمع

عاملهای مؤثر در تشدید و کاهش خسارت

به هر حال به رغم استفاده از سیستمهای اینمنی کافی و مناسب، باز همواره احتمال بروز خسارت وجود دارد. از این رو پیشگیری تجهیزات کافی برای رویارویی با حادثهها به میزان چشمگیری می‌تواند از تلف شدن منابع پشتگیری کند. آموزش کارکران، تعییه سیستمهای اطلاع رسانی بهنگام در صورت بروز

منجر شود. چنانچه یافته‌های بررسیهای یاد شده در مؤسسه‌های پیشگفته نیز این نظر را تأیید می‌کند و فراوانی درخوازه‌جذبی از بروز حادثه‌های گوناگون در ساعتها پایانی کاره تعطیلات، کارشبانه و زمانهای تغییر شیفت کارگران را نشان می‌دهد.

یافته‌های تجربی نشان داده است که گرمای سرمای هوا به دلایل متفاوت نقش چشمگیرتری در این میان ایفا می‌کند. دمای بالای هوا در هوای گرم واستفاده از وسائل گرما ساز در هوای سرد به بروز حادثه کمک می‌کند. بویژه چنانچه برای گرم کردن محیط از وسائل غیراستاندارد استفاده شود. جدول شماره (۴) نیز این چگونگی را به طور نسبی تأیید می‌کند.

ارتباط عاملهای متفرقه با حادثه

جدول شماره (۵) در ۶۹ مورد حادثه

نسبت (درصد)	تعداد	عاملها
۱۷	۱۲	الکترونیکی
۱۶	۱۱	نیواینسی کافی
۱۶	۱۱	بی احتیاطی
۱۰	۷	انفجار
۱۰	۷	مشکوک
۸	۵	کار با شعله باز
۴	۳	شیمیایی
۴۹	۱۳	نامشخص
۱۰۰	۶۹	جمع

که عاملهای پرشماری را دربرمی‌گیرد و در این قسمت تنها از شماری از آنها یاد می‌کنیم که دست کم در بررسی پیشگفته مورد داشته است و در جدول شماره (۵) نمایش داده شده است.

آشکار است که در بروز هر حادثه عاملهای مختلفی ممکن است دخالت داشته باشد و طبقه‌بندی این عاملها تنها از جهت سهولت مطالعه و بررسی است. افزون براین علت روى دادن حادثه‌ها در برخی موارد به دلیل کافی نبودن علامت بازمانده از آنها نامشخص می‌ماند؛ چنانکه گاه دست به دست مک می‌کند.

۳. ارتباط اوقات کار مؤسسه و حادثه؛

بررسیهای انجام شده نشان می‌دهد که نیروی انسانی سازمان و آمادگی و هشیاری آنها نسبت به مسائل محیطی‌شان در زمانهای مختلف، وضعیت متفاوت دارد و با مکانیزمی بسیاریجده و نامشهود می‌تواند به عنوان عاملی زمینه ساز در بروز خطر و خسارت مؤثر واقع شود. به عنوان نمونه، کار در شب با کار در ساعات پایانی روز یا تعطیلات با خستگی بیشتری همراه است. افزون براین به طور کلی تأثیر متقابل زمان و مکان کاربرنیروی انسانی به بازتابهای مختلفی می‌انجامد و گاه سبب می‌شود که دقت و مهارت فرد کاهش یابد و به طور غیرارادی به صورت خستگی و کندی واکنشهای حسی و اندامی نمودار شود و بهی اعتمانی نسبت به اتفاقات محیط کار

حسابرسان

باتوجه به اصلاحات قانون کار و قانون مالیاتهای مستقیم، توجه به موارد زیر از نظر حسابرسان ضروری به نظر می رسد.

۱— بازخرید خدمت کارکنان مشمول قانون کار جزو دیوبون محقق کارفرماس و محاسبه نکردن آن در حکم عدم احتساب هزینه در حسابهای تولید و سود زیان و همچنین عدم انعکاس قسمتی از دیوبون در ترازنامه خواهد بود.

۲— با درنظر گرفتن تاریخ اجرای قانون کار جدید، قوانین مالیاتی جاری در مقاطع مختلف و استانداردهای حسابداری هزینه مزایای پایان کار سالهای قبل که در زمان وقوع در حسابها منظور نشده در گزارش‌های مالی سال ۱۳۶۹ به بعد می‌باید در اولين سال رسیدگی درنظر گرفته شوند.

۳— خسارت اخراج باتوجه به نوع فعالیت، موقعیت محل کار کارکنان و درصد جابجایی، نوع تخصص کارکنان، تعداد کارکنان اخراجی در سالهای قبل و سایر عوامل حاکم در محل وبا رشته فعالیت و رابطه کارکنان و کارفرما می‌باید محاسبه و ذخیره لازم برای آنها درنظر گرفته شود.

۴— مفاد قانون مالیاتهای مستقیم برای محاسبه و نحوه نگاهداری مزایای پایان کار و خسارت اخراج در گزارش باید منعکس شود.

— تعهدات لازم برای پرداخت بازخرید خدمت سال ۱۳۷۰ و همچنین ذخیره لازم برای پرداخت خسارت اخراج را محاسبه و در حسابهای مربوط منظور کنند.

شمول، معادل ۱۵ روز آخرین حقوق به تعهدات قبلی کارفرما اضافه می‌شود.

۳— عملیات حسابداری

۳.۲— کارفرمایانی که در مقطع اجرای قانون کار جدید وبا بعد از آن با کارگران تسویه حساب کرده و سوابت خدمت متعلقه به آنها را پرداخته اند، در صورت عدم مغایرت تسویه حساب مذکور با قانون کار، بابت بازخرید خدمت سوابت هزینه قانون نخواهند داشت ولی می‌باید برای خسارت اخراج که در قانون جدید به طور مشخص و منجز ذکر شده ذخیره لازم را محاسبه و در حساب سود و زیان هر سال منظور کنند.

۳.۳— کارفرمایانی که از بدو تأسیس ذخیره‌ای در نظر نگرفته اند، در این مورد می‌باید هزینه بازخرید هریک از کارکنان از بدو استخدام تا پایان سال ۱۳۶۹ نموده باشند، بادرنظر گرفتن ذخیره خسارت اخراج که احتمال پرداخت آن در سالهای آینده می‌رود می‌باید برش ذیل اقدام نمایند.

— تعهدات بابت بازخرید خدمت را به حساب بستانکاران طویل المدت نقل کنند. و برای هریک از کارکنان حساب معین بستانکاران به نام تک تک کارکنان است.

ذخیره خسارت اخراج نیز می‌باید محاسبه شود و هزینه مربوط به تا سال ۱۳۶۹ به حساب سود و زیان همان سال و هزینه سال ۱۳۶۹ به بعد به حساب سود و زیان سال همان سال منظور گردد.

باتوجه به مفاد قوانین کار و مالیاتهای مستقیم سابق و قوانین جاری کنونی، کارفرمایان دارای یکی از شرایط ذیل می‌باشند.

۳.۱— کارفرمایانی که در سالهای قبل طبق مفاد بند ۷ ماده ۱۲۴ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب سال ۱۳۶۵ حداقل معادل ۱۵ هزینه حقوق سالانه ذخیره در حسابها منظور کرده اند.

این دسته از کارفرمایان چنانچه در پایان سال ۱۳۶۹ اقدام به محاسبه مزایای بازخرید هریک از کارکنان از بدو استخدام تا پایان سال ۱۳۶۹ نموده باشند، بادرنظر گرفتن ذخیره خسارت اخراج که احتمال پرداخت آن در سالهای آینده می‌رود می‌باید برش ذیل اقدام نمایند.

— تعهدات بابت بازخرید خدمت را به حساب بستانکاران طویل المدت نقل کنند. و برای هریک از کارکنان حساب معین خاص ایجاد نمایند.

— ذخیره خسارت اخراج را به حساب ذخیره مربوط منتقل کنند.

— کسری هزینه بازخرید خدمت سالهای قبل را تحت عنوان هزینه‌های غیر مترقبه، و هزینه خسارت اخراج سال ۱۳۶۹ به بعد را به حساب سود و زیان همان سال منتقل کنند.

→ حادنه، کتول و تعمیر و نگهداری سیستمهای اعلام خطر و فرونشانی خودکار و بسیاری اقدامهای دیگر از شماربیشینهای مؤثر در رویارویی با خطرو

بررسی ها نشان می‌دهد که ارزش خسارت‌های مالی مستقیم ۶۹ مورد حادنه بیاد شده بالغ بر ۳۰ میلیارد ریال بوده که تنها بخشی از کل خسارت وارد را دربر می‌گیرد، درحالی که بنابر محاسبه‌های علمی و بافته‌های تجربی زیانهای اقتصادی وارد در اثر خسارت‌های مستقیم همواره به مراتب افزونتر از خسارت‌های مستقیم است. ●

دنباله اثمرورم بریمه گذار و بیمه گز

به منظور حمایت از بیمه گذاران به شرکتهای بیمه اجازه داده می‌شود که مابه اتفاقات قیمت روزو قیمت دفتری اموال مستقیماً به حساب تقسیم منافع بین بیمه گذاران انتقال باید در حساب سود یا زیان شرکت بیمه منظور نشود تا مشمول مالیات بردرآمد فرار نگیرد، البته به استثنای آن مقدار از منافع که سهم بیمه گز است و درآمد واقعی برای او است و باید مشمول مالیات بردرآمد باشد. ●

باتوجه به همین امر است که در مقررات بعضی از کشورها، شرکتهای بیمه مجاز و حتی مکلف شده‌اند که در فاصله‌های معین و بخصوص در مواعيد محاسبه منافع قابل برگشت به بیمه گذاران، اموال خود را تجدید ارزیابی کنند و ارزش روز داراییها را در دفاتر ثبت نمایند. در ایران نیز چنین اجازه‌ای به شرکتهای بیمه داده شده که تحت نظرات بیمه مرکزی ایران اقدام کنند. در بعضی از کشورها

دنباله معرفی برقوانین و مقررات مالیاتی شرکتهای پیمه

درآمدها داده شده است.

۱۱- سایر هزینه ها و استهلاک قابل قبول

این سرفصل همانند سایر مؤسسات متشکل از هزینه‌های اداری، پرسنلی و استهلاکات است.

دنباله حقوق بیمه در ایران

۲- مرور زمان «مطابق ماده ۳۶ قانون بیمه»
مرور زمان دعاوی ناشی از بیمه دوسال است و
ایستادی آن تاریخ وقوع حادثه منشأ دعوی خواهد
بود. «

مطابق این ماده کلیه دعاوی بیمه ای بعد از انقضای دو سال از تاریخ وقوع حادثه به عنوان مبدأ مرور زمان، مشمول مرور زمان می شود و مختصه می گردد. تعیین تاریخ وقوع حادثه به عنوان مبدأ مرور زمان صحیح به نظر نمی رسد و غالباً موجب تضییع حقوق بیمه گزار یا اشخاص ثالث زیاندیده یا ذنفع قرارداد بیمه می گردد.

از جهت بیمه گزان با توجه به اینکه طبق ماده ۱۵ قانون بیمه موظف است طرف پنج روز از تاریخ اطلاع خود از وقوع حادثه اعلام خسارت کند باید از تاریخ اطلاع بیمه گزار از وقوع حادثه و اعلام خسارت آغاز گردد و در صورتی که ادعای خسارت بیمه گزار توسط بیمه گر رد شده باشد مبدأ مرور زمان تاریخ رد خسارت خواهد بود. از جهت اشخاص ثالث زیاندیده یا اشخاص دینفع در قرارداد بیمه های عمر و حوادث اشخاص نیز، مبدأ مرور زمان شابان اهمیت است از این رومبدأ مرور زمان برای اشخاص دینفع در قراردادهای بیمه عمر و حوادث شخصی، تاریخ اطلاع آنها از وقوع خطر (مشروط به اینکه بی اطلاعی خود را ثابت کنند) و در مورد اشخاص زیاندیده تاریخ اقامه دعوا علیه بیمه گزار باید مبدأ مرور زمان محضوب شود.

به هر حال مبدأ مرور زمان، هر تاریخ و اقهای باشد، مرور زمان قابل انقطاع است و بیمه گزاریا ذیفعه با شخصان ثالث زیاندیده می توانند با ارسال نامه و درخواست مرور زمان را قطع کنند. مرور زمان جدید از تاریخ اقدام قاطع مرور زمان شروع خواهد شد.

۸- کارمزدها و سهم مشارکت
بیمه گران در سود معاملات بیمه انکایی
قابلی

چنانچه شرکت بیمه بخشی از حق بیمه های خود را از طریق بیمه های انتکابی به دست آورد، باید به عنوان جبران بخشی از هزنه های صدور اولیه بیمه نامه مطابق شرایط فرادراد کارمزدی را به شرکت بیمه واگذارنده پرداخت کند. همچنین در صورتی که فرادراد سودآور یا شد منکن است مقرر شده باشد که بخشی از سود به عنوان مشارکت در سود به بیمه گر واگذارنده پرداخت شود این هزنه ها در این سرفصل منعکس می شوند.

۹- بهره متعلق به سپرده های بیمه های انکانی و اگذاری

همان گونه که در بند ۵ بخش درآمدها ذکر شد،
نگهداری سپرده از حق بمهه های اتکابی و اگداری
مستلزم پرداخت بهره آن در پایان مدت توسط بمهه گر
و اگذارنده است که هزینه آن تحت این سرفصل
ثبت میرسد.

شخص نالث را طبق آیین نامه های مربوط به صندوق
تأمین خسارت های بدنی ... پرداخت نمایند. سهم
صندوق یاد شده در حال حاضر ۳٪ حق بسمه های
شخص ثالث است. صندوق تأمین خسارت های بدنی
مستقل است و طبق ماده ۵ قانون تأسیس بسمه مرکزی
ایران به وسیله بسمه مرکزی ایران اداره می شود.

۶- مبالغ پرداختی از بابت بازخرید و سرمایه و مستمر بهای بیمه زندگی و خسارات پرداختی از بابت بیمه های غیر زندگی

این سرفصل بیانگر میزان خسارات پرداخت شده به بیمه‌گذاران زندگی و غیرزندگی در طی سال هالی است که مطابق شرایط قراردادها ارزیابی و پرداخت می‌شود.

۷- سهم مشارکت بیمه گذاران در منافع

در فرآردادهای بیمه خصوصاً در بیمه‌های زندگی یکی از شرایط فرآرداد بیمه برگشت درصدی از منافع حاصله از عقد بیمه به عنوان سهم مشارکت بیمه‌گذاران در منافع است که در پایان هر سال با ختم فرآرداد، به بیمه‌گذار برداخت می‌شود.

۱۰ - ذخایر فنی در آخر سال مالی

د. اب. زمینه توضیحات لازم در بند ۱ بخ

هر گز فراموش نمی کنیم **شما** حق انتخاب دارید

G.H.M.S.I

کیفیت بالا در بازار رسی کالا

عضوی از گروه شرکهای بین المللی بازرگانی CALEB BRETT ITS در سیتی از ۱۰۰ کشور جهان با محوز یانکر مرکزی واردات ایران را بازدید می کند

تلفن: ۸۸۲۶۷۹۷ - فکس: ۸۸۲۶۵۲۸ تکیه

پورا ۶۴۵
IRAN BAZOON

